

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Έλεγχος Ανεξάρτητου Φορέα Κοινωνικής Στήριξης για τα έτη 2018-2024

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ: ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ: ΕΕ-ΕΥ 40/2025

04 Νοεμβρίου 2025

Πίνακας Περιεχομένων

Προλογισμός Γενικού Ελεγκτή	iii
Πίνακας Συντομογραφιών	iv
1. Σύνοψη αποτελεσμάτων ελέγχου	1
2. Εισαγωγή	7
3. Σκοπός του ελέγχου	9
4. Ανάλυση ευρημάτων και συστάσεις	10
5. Ιδιάζουσα Σχέση	28
Παραρτήματα	34
Παράρτημα Ι: Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή	34
Παράρτημα ΙΙ: Μεθοδολογία	35
Παράρτημα ΙΙΙ: Αυτούσια απαντητική επιστολή από Ελεγχόμενο Φορέα	36

Προλογισμός Γενικού Ελεγκτή

Σκοπός του Ανεξάρτητου Φορέα Κοινωνικής Στήριξης (Φορέας) είναι η παροχή οικονομικής στήριξης σε φοιτητές που, λόγω έκτακτων περιστατικών, αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσκολίες στη συνέχιση της πανεπιστημιακής τους εκπαίδευσης.

Μέχρι και το 2022 τα έσοδα και οι δαπάνες του Φορέα ανέρχονταν στα €0,5εκ ετησίως. Το 2023 και 2024 τα έσοδα του Φορέα είχαν σημαντική αύξηση, ανήλθαν στα €2,5εκ. Σημαντική αύξηση παρατηρήθηκε και στις δαπάνες οι οποίες ανήλθαν στα €1,6εκ. για το 2024. Τα αυξημένα έσοδα για τα έτη 2023 και 2024 έδωσαν τη δυνατότητα να βοηθηθούν περισσότεροι δυσπραγούντες φοιτητές κατά το 2024, κάτι ιδιαίτερα θετικό.

Το νομικό πλαίσιο λειτουργίας του Φορέα έχει ιδιαιτερότητες σε σχέση με άλλα φιланθρωπικά ταμεία: Ιδρύθηκε με Νόμο, τα έσοδα του προέρχονται αποκλειστικά από ιδιωτικές εισφορές, διοικείται από Επιτροπή με Πρόεδρο την/τον σύζυγο του/της εκάστοτε Προέδρου της Δημοκρατίας, το Γενικό Λογιστή (Ταμία) και τους Γενικούς Διευθυντές τριών Υπουργείων (Μέλη).

Οι εν λόγω ιδιαιτερότητες του Φορέα, δημιουργούν, κατά την άποψη της Υπηρεσίας μας, ιδιαίτερη σχέση: Ο/Η σύζυγος της/του Προέδρου του Φορέα είναι ο/η εκάστοτε Πρόεδρος της Δημοκρατίας¹, που λαμβάνει αποφάσεις οι οποίες επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα τις ιδιωτικές εταιρείες – εισφορές.

Βέβαια, η εν λόγω ιδιαίτερη σχέση δεν προκύπτει με ευθύνη των εμπλεκόμενων (Φορέα, εισφορέων, εκτελεστικής εξουσίας) αφού οι σχετικές ρυθμίσεις καθορίστηκαν με το Νόμο το 2014 (Ν. 156(Ι)/2014).

Από τον έλεγχο εντοπίστηκαν συγκεκριμένες περιπτώσεις όπου σημαντικές² εισφορές

καταβλήθηκαν από εταιρείες οι οποίες είχαν κάποια μορφή οικονομική δραστηριότητα με το κράτος, π.χ. εταιρεία που διαβουλευόταν με το κράτος για συμβόλαιο αρκετών εκατομμυρίων, την ίδια περίοδο κατέβαλε εισφορά στο Φορέα.

Οι περιπτώσεις αυτές δεν υποδηλώνουν από μόνες τους σκοπιμότητα. Ούτε είναι ασύνηθες, ιδιωτικές εταιρείες, στα πλαίσια του κοινωνικού τους έργου, να ενισχύουν ένα φιλανθρωπικό φορέα. Αυτό που ιδιαίτερα προβληματίζει είναι η ύπαρξη παραγόντων, οι οποίοι μόνοι τους ή συνδυαστικά, μπορούν να υπονομεύσουν τη δημόσια εμπιστοσύνη των πολιτών.

Η Υπηρεσία μας κρίνει ότι το υφιστάμενο σύστημα λειτουργίας και διαχείρισης του Φορέα δεν επαρκεί για να διασφαλίσει τη θεσμική ακεραιότητα που απαιτείται στις περιπτώσεις όπου η φιλανθρωπία διασταυρώνεται με την πολιτειακή εξουσία. Θεωρούμε ότι απαιτείται περισσότερη διαφάνεια.

Προς αυτή την κατεύθυνση η Υπηρεσία μας υποβάλλει συγκεκριμένη σύσταση (βλ. σημείο 1.23 στη Σύνοψη). Βέβαια μπορούν να εξετασθούν και να εφαρμοσθούν άλλα εναλλακτικά μέτρα.

Σε κάθε περίπτωση, τελικός στόχος θα πρέπει να είναι η ενίσχυση της διαφάνειας, ώστε να περιοριστεί ο κίνδυνος τα οφέλη λειτουργίας του Φορέα να επισκιάζονται από δημόσια αμφισβήτηση.

Ανδρέας Παπακωνσταντίνου
Γενικός Ελεγκτής

04 Νοεμβρίου 2025

¹ Επίσημα με βάση το Σύνταγμα, οι αποφάσεις λαμβάνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Όμως, στην πράξη, ο ΠτΔ έχει καθοριστικό ρόλο στις αποφάσεις που λαμβάνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

² Εισφορές πέραν των €50.000.

Πίνακας Συντομογραφιών

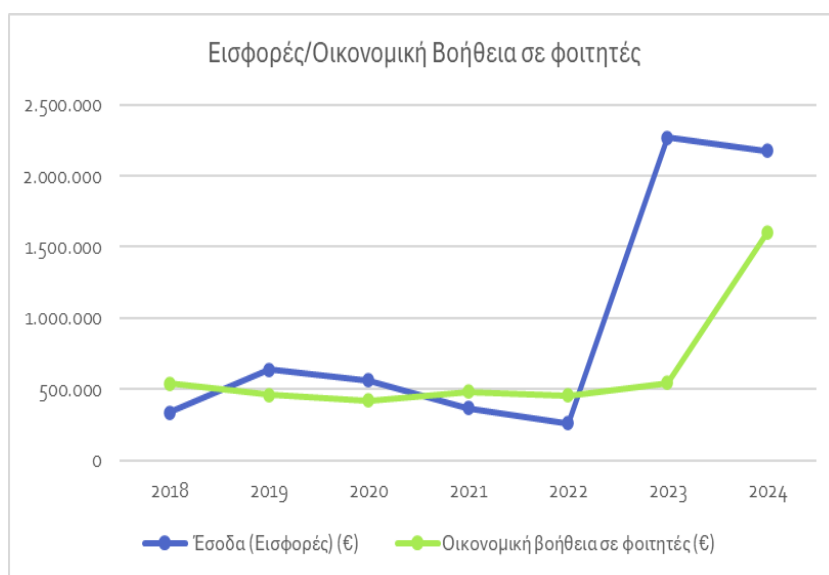
Φορέας/ΑΦΚΣ	Ανεξάρτητος Φορέας Κοινωνικής Στήριξης
Επιτροπή	Επιτροπή Διαχείρισης Ανεξάρτητου Φορέα Κοινωνικής Στήριξης
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΚΤΚ	Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου
ΚΔ	Κυπριακή Δημοκρατία
ΠτΔ	Πρόεδρος της Δημοκρατίας
FIMAS	Ολοκληρωμένο Σύστημα Διοικητικής και Οικονομικής Πληροφόρησης του Γενικού Λογιστηρίου

1. Σύνοψη αποτελεσμάτων ελέγχου

Η Ελεγκτική Υπηρεσία διεξήγαγε έλεγχο συμμόρφωσης στις διαδικασίες εισπράξεων, πληρωμών και υποβολής/έγκρισης αιτήσεων του Ανεξάρτητου Φορέα Κοινωνικής Στήριξης (Φορέας/ΑΦΚΣ) για τα έτη 2018-2024, καθώς και έλεγχο σε θέματα διαχειριστικής φύσεως. Πιο κάτω, αναφέρονται εν συντομία τα σημαντικότερα ευρήματα.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα

1.1 Από το 2018 μέχρι το 2022 τα έσοδα (εισφορές) καθώς και οι δαπάνες (οικονομική βοήθεια προς τους φοιτητές) κυμαίνονταν στα ίδια περίπου επίπεδα, γύρω στις €500.000 ετησίως. Το 2023 τα έσοδα αυξήθηκαν στα €2,3εκ. (ποσοστό αύξησης 500%). Στα ίδια περίπου επίπεδα παρέμειναν τα έσοδα και το 2024. Οι δαπάνες αυξήθηκαν σημαντικά στα €1,6εκ. το 2024 (ποσοστό αύξησης 300%).

B. Εισφορές

- 1.2** Διαπιστώθηκε ότι στο εν ισχύ νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την ίδρυση και λειτουργία του Φορέα δεν υπάρχουν ειδικές ρυθμίσεις σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις αποδοχής δωρεών/εισφορών προς τον Φορέα, ενώ υπάρχει η ανάγκη για θέσπιση κανόνων αποδοχής χορηγιών, κατ' αναλογία των οδηγιών του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).
- 1.3** Για τον έλεγχο της προέλευσης των εισφορών στον Φορέα, η Επιτροπή Διαχείρισης του Φορέα (Επιτροπή) βασίζεται εξ' ολοκλήρου στις διαδικασίες που διενεργεί η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ), η οποία λειτουργεί ως τραπεζίτης του Φορέα.
- 1.4** Οι κατάλογοι εισφορών/δωρεών που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μας δεν περιλαμβάνουν στοιχεία ταυτοποίησης, όπως αριθμός ταυτότητας ή αριθμός εγγραφής εταιρείας, των δωρητών, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται ο έλεγχος σχετικά με την προέλευση των δωρεών/εισφορών.

Γ. Δαπάνες

- 1.5** Δεν είχε, κατά την περίοδο του ελέγχου, προκαθοριστεί το ύψος της οικονομικής βοήθειας που θα παρέχεται, ούτε και ο τρόπος υπολογισμού της, για τις κατηγορίες δικαιούχων που καθορίστηκαν.
- 1.6** Το ανώτατο όριο ακαθάριστων εισοδημάτων, όπως αυτό καθορίστηκε στα κριτήρια για παροχή οικονομικής βοήθειας για το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024, δεν προσδιορίστηκε αναλογικά με τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων.
- 1.7** Στα κριτήρια για παροχή οικονομικής βοήθειας, για το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024, δεν γίνεται αναφορά σε μονογονεϊκές οικογένειες με ένα ή δύο εξαρτώμενα τέκνα, ενώ αναφέρεται σε εισοδηματικό κριτήριο για μονογονεϊκές οικογένειες με τρία εξαρτώμενα τέκνα.
- 1.8** Σε ορισμένες περιπτώσεις παρατηρήθηκαν σημαντικές καθυστερήσεις στην αξιολόγηση των αιτήσεων, με αποτέλεσμα η οικονομική ενίσχυση να καταβάλλεται αρκετούς μήνες μετά την υποβολή της αίτησης και, σε κάποιες περιπτώσεις, ακόμη και μετά τη λήξη του ακαδημαϊκού έτους. Η πρακτική αυτή έρχεται σε αντίθεση με τον σκοπό της παροχής της οικονομικής βοήθειας –μέσω επιχορήγησης διδασκτρων ή ενοικίων– που είναι η άμεση στήριξη φοιτητών από οικογένειες με σοβαρά οικονομικά ή/και κοινωνικά προβλήματα, ώστε να μπορέσουν να συνεχίσουν και ολοκληρώσουν τις σπουδές τους.
- 1.9** Διαπιστώθηκαν περιπτώσεις κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2020-2021, 2021-2022 και 2022-2023 όπου, δεν τεκμηριώνεται ότι τα οικονομικά δεδομένα καθιστούσαν αναγκαία τη διακοπή των σπουδών ή/και δεν φαίνεται να υπήρχε κάποιο έκτακτο περιστατικό, που να έχει επισυμβεί μετά την εγγραφή ή την εξασφάλιση θέσης, που να έχει επηρεάσει άμεσα τη συνέχιση των σπουδών, έτσι ώστε ο αιτητής να αποκτά δικαίωμα σε οικονομική βοήθεια. Επιπλέον παρατηρήθηκε ότι, κατά την αξιολόγηση από τον Φορέα, καθώς και στις αποφάσεις της Επιτροπής δεν τεκμηριώνεται πάντοτε κατά πόσο αξιολογήθηκε το κριτήριο αυτό και δεν αιτιολογείται επαρκώς η έγκριση της παροχής οικονομικής βοήθειας, γεγονός που δημιουργεί θέμα έλλειψης τεκμηρίωσης της διαδικασίας και ερωτηματικά ως προς τη διαφάνεια.
- 1.10** Σύμφωνα με τις διαδικασίες που ακολουθούνται, οι πληρωμές για ενοίκια, για τους εγκεκριμένους φοιτητές, γίνονται απευθείας στους ιδιοκτήτες των υποστατικών. Διαπιστώθηκαν περιπτώσεις το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, όπου δεν ακολουθήθηκε η καθορισμένη διαδικασία, κυρίως λόγω της καθυστέρησης που παρατηρήθηκε στην έγκριση των αιτήσεων.
- 1.11** Η περίοδος υποβολής αιτήσεων για την οικονομική χορηγία του ακαδημαϊκού έτους 2023-2024, ξεκίνησε στις 27 Οκτωβρίου 2023 και ολοκληρώθηκε την 1η Δεκεμβρίου 2023, ωστόσο εντοπίστηκε περίπτωση εκπρόθεσμης αίτησης που υποβλήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου και εγκρίθηκε. Το γεγονός αυτό προκάλεσε ερωτήματα, καθώς, όπως φάνηκε το σύστημα υποβολής αιτήσεων είχε παραμείνει

ανοιχτό μετά τη λήξη της προθεσμίας, ενώ αιτήσεις με μεγαλύτερο αύξοντα αριθμό από την καθυστερημένη αίτηση, είχαν υποβληθεί εντός της προθεσμίας. Το συγκεκριμένο θέμα αποδόθηκε σε τεχνικής φύσεως πρόβλημα, το οποίο σύμφωνα με τον Φορέα, έχει επιλυθεί.

Δ. Άλλα Κανονιστικά

- 1.12** Διαπιστώθηκε ότι ο Φορέας δεν ετοιμάζει και δεν υποβάλλει ετήσιο προϋπολογισμό στον Υπουργό Οικονομικών, σε αντίθεση με τις πρόνοιες του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014).
- 1.13** Οι εργασίες του Φορέα εκτελούνται από δημόσιους υπαλλήλους, χωρίς να υφίσταται πρόνοια στη νομοθεσία ώστε να νομιμοποιείται το εν λόγω προσωπικό να παρέχει υπηρεσίες στον Φορέα. Επιπλέον, δεν υπάρχει οποιαδήποτε επιβάρυνση ή μεταφορά κόστους για τις υπηρεσίες και τους πόρους που του παρέχονται.
- 1.14** Από το 2023 φαίνεται να υιοθετήθηκαν συγκεκριμένες ρυθμίσεις προς βελτίωση των εσωτερικών διαδικασιών του Φορέα.

Ε. Άλλα Θέματα - Ιδιάζουσα σχέση μεταξύ Φορέα, Εισφορέων και Κράτους

- 1.15** Η ΕΕ έχει εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές όσο αφορά πότε μια κατάσταση μπορεί αντικειμενικά να εκληφθεί ως σύγκρουση συμφερόντων. Αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι «Κάθε δραστηριότητα ή συμφέρον που θα μπορούσε να επηρεάσει την αμερόληπτη και αντικειμενική άσκηση των καθηκόντων δημοσιονομικού παράγοντα ή άλλου προσώπου και, ως εκ τούτου να επηρεάσει την εμπιστοσύνη του κοινού στη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ, αποτελεί κατάσταση που μπορεί να εκληφθεί ως σύγκρουση συμφερόντων».
- 1.16** Έχοντας αναφέρει τα πιο πάνω, κατ' αναλογία και στα πλαίσια του θέματος που εξετάζεται, δημιουργήθηκαν προβληματισμοί κατά πόσο:
- ♦ υπάρχει σχέση, (ή φαίνεται να υπάρχει σχέση) επιρροής ή/και προσδοκία οφέλους,
 - ♦ δημιουργείται η εντύπωση της μεροληπτικής μεταχείρισης, ακόμα και αν η εισφορά είναι αποδεδειγμένα ανεξάρτητη,
 - ♦ δύναται να εκληφθεί ότι ο Φορέας χρησιμοποιείται ως επικοινωνιακό μέσο.
- 1.17** Κατά την άποψη της Υπηρεσίας μας προκύπτει ιδιάζουσα σχέση αφού ο Φορέας εξαρτάται αποκλειστικά από ιδιωτικές εισφορές (οι οποίες δεν δημοσιοποιούνται). Τον Φορέα διαχειρίζεται Επιτροπή Διαχείρισης, της οποίας προεδρεύει η σύζυγος του ΠτΔ. Το ΥΣ ασκεί εκτελεστική εξουσία, λαμβάνοντας αποφάσεις και εφαρμόζοντας πολιτικές που ενδεχομένως επηρεάζουν τις εταιρείες – εισφορείς.

1.18 Η Υπηρεσία μας διενήργησε τον έλεγχο βάσει στοιχείων χωρίς να διερευνήσει προθέσεις ή κίνητρα, καθώς αυτό εκφεύγει του σκοπού του ελέγχου.

Από έλεγχο του καταλόγου των εισφορών που έλαβε ο Φορέας, επιβεβαιώθηκε ότι αριθμός εταιρειών, την ίδια περίοδο περίοδο που είχε καταβάλει εισφορά στον Φορέα, είχε ή συνέχισε να διατηρεί, κάποιας μορφής οικονομική σχέση με το κράτος. Παρατίθενται κάποια παραδείγματα, τα οποία διευκρινίζεται δεν τεκμηριώνουν αιτιώδη σχέση ή οποιοδήποτε όφελος ή αντιπαροχή, αλλά αναδεικνύουν ότι δημιουργούνται συνθήκες οι οποίες θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε δημόσια αμφισβήτηση. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής:

- ♦ Επτά περιπτώσεις εισφορέων στους οποίους καταβλήθηκαν σημαντικά ποσά από το κράτος, βάσει δεδομένων που εξάχθηκαν από το Ολοκληρωμένο Σύστημα Διοικητικής και Οικονομικής Πληροφόρησης του Γενικού Λογιστηρίου (FIMAS).
- ♦ Συγκεκριμένη εταιρεία κατά τα έτη 2023-2024 κατέβαλε συνολικές εισφορές €695.750, ενώ κατά την ίδια περίοδο είχε διαπραγματευτεί και υπογράψει σύμβαση μεγάλης διάρκειας και μεγάλου ποσού με το κράτος.
- ♦ Έξι εταιρείες του ναυτιλιακού κλάδου κατέβαλαν συνολικές εισφορές €750.000 το έτος 2024 (ποσοστό 34% των συνολικών εισφορών 2024) ενώ το ίδιο έτος, το Υπουργικό Συμβούλιο έλαβε αποφάσεις σχετικά με τον φόρο χωρητικότητας.
- ♦ Πρόσωπα που συνδέονταν με το Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα (ΚΕΠ) κατέβαλαν εισφορές/δωρεές προς τον Φορέα, συνολικού ύψους, περίπου, €685.000, κατά τα έτη 2018 έως 2024.

1.19 Βέβαια, η ιδιάζουσα σχέση όπως περιγράφεται στο 1.17 δεν προκύπτει με ευθύνη οποιουδήποτε συμμετέχοντα (Φορέα, ιδιωτικές εταιρείες, εκτελεστική εξουσία) αφού τα πιο πάνω έχουν καθοριστεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, μέσω της ψήφισης της κείμενης νομοθεσίας, και μάλιστα από το 2014. Ούτε επίσης είναι ασύνηθες ή πρωτοφανές οι δωρητές φιланθρωπικών ταμείων/ φορέων να έχουν σημαντικές δοσοληψίες με το κράτος, όπως τα παραδείγματα που παραθέτουμε στο 1.18.

1.20 Η Υπηρεσία μας παρόλο ότι δεν εντοπίζει ευθύνη ή υπόνοια παρατυπίας σε οποιοδήποτε πρόσωπο (φυσικό ή νομικό) που σχετίζεται με τον Φορέα, εντούτοις καθιστά σαφές ότι το υφιστάμενο σύστημα λειτουργίας και διαχείρισης δεν επαρκεί για να διασφαλίσει τη θεσμική ακεραιότητα που απαιτείται στις περιπτώσεις όπου η φιланθρωπία διασταυρώνεται με την πολιτειακή εξουσία.

Η θεσμική υποχρέωση του κράτους δεν είναι μόνο κατασταλτική αλλά και προληπτική, επομένως η προστασία της διαφάνειας και της εμπιστοσύνης των πολιτών δεν επιτυγχάνεται μόνο μέσω του εντοπισμού παραβάσεων, αλλά κυρίως μέσω της ενίσχυσης αποτρεπτικών μηχανισμών δημόσιας αμφισβήτησης. Κατά την άποψη της Υπηρεσίας μας, η αντιμετώπιση του ζητήματος δεν πρέπει να γίνει με λογική καταγγελίας, αλλά με θεσμική αυτοβελτίωση και ενδυνάμωση της διαφάνειας.

1.21 Η Βουλή των Αντιπροσώπων το 2024, ενδεχομένως αναγνωρίζοντας τον πιο πάνω κίνδυνο, ψήφισε τροποποιητικό Νόμο με σκοπό τη δημοσιοποίηση των εισφορών του Φορέα, εφαρμόζοντας ένα μέτρο που θα ενίσχυε τη διαφάνεια, κάτι ανάλογο με τη ρύθμιση των ιδιωτικών εισφορών προς τα κόμματα. Ο τροποποιητικός Νόμος κρίθηκε από το Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο, ως αντισυνταγματικός.

1.22 Με δεδομένη την απόφαση του Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου και αξιολογώντας την υπό αναφορά ιδιόζουσα σχέση των τριών μερών (ΑΦΚΣ, εισφορέων και κράτους), ενδείκνυται κατά την άποψη της Υπηρεσίας μας, να εξευρεθούν άλλες νόμιμες δικλείδες ασφαλείας οι οποίες θα ενισχύουν τη διαφάνεια.

1.23 Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας

Ένα μέτρο που θα μπορούσε να βοηθήσει σημαντικά στο θέμα της διαφάνειας, χωρίς κατά την άποψη της Υπηρεσίας μας να προσκρούει στην απόφαση του Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου, είναι όπως η Επιτροπή Διαχείρισης του Φορέα θεσπίσει εσωτερική διαδικασία όπου θα αποδέχεται εισφορές μόνο από εισφορείς οι οποίοι, ταυτόχρονα με την καταβολή της εισφοράς, θα δίνουν και τη συγκατάθεση τους για δημοσιοποίηση της εισφοράς τους. Για σκοπούς πρακτικότητας αλλά και ουσίας, αυτό δύναται να εφαρμόζεται για εισφορές μεγαλύτερες συγκεκριμένου ποσού, π.χ. €20.000 ανά έτος.

Τα οφέλη τέτοιας ρύθμισης συνοψίζονται ως εξής:

- ◆ Ο Φορέας άμεσα και αυτόβουλα θα λάβει μέτρο το οποίο θα ενισχύσει σημαντικά τη διαφάνεια και θα ελαχιστοποιήσει την οποιαδήποτε καχυποψία.
- ◆ Δεν απαιτείται νομοθετική ρύθμιση, παρόλο που η Βουλή θα μπορούσε να το ρυθμίσει, αν το επιθυμεί, και νομοθετικά.
- ◆ Σε μεγάλο βαθμό, δεν θα επηρεαστούν οι εισφορές από φυσικά πρόσωπα εφόσον συνήθως τα ποσά που καταβάλλονται από αυτά είναι κάτω από €20.000, ενώ παράλληλα και ταυτόχρονα διατηρείται και η εμπιστευτικότητα.
- ◆ Αποτελεί σύνηθες και βέλτιστη πρακτική για τις περισσότερες ιδιωτικές εταιρείες που καταβάλλουν σημαντικά ποσά, στα πλαίσια της εταιρικής διακυβέρνησης, να δημοσιοποιούν τις εισφορές τους για σκοπούς διαφάνειας οπότε, οι περισσότερες εταιρείες λογικά, θα συγκατατεθούν στη δημοσιοποίηση της πράξης τους.
- ◆ Επιτυγχάνεται κατά αναλογία ευθυγράμμιση με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) ο οποίος συστήνει, για σκοπούς δεοντολογίας, όπως οι επιχειρήσεις δημοσιεύουν

το ύψος και τη φύση των φιλανθρωπικών εισφορών τους, ιδιαίτερα όταν αυτές σχετίζονται με κυβερνητικούς ή δημόσιους φορείς³⁴.

Η Υπηρεσία μας δεν ισχυρίζεται ότι η πιο πάνω λύση είναι η μοναδική. Ίσως ο Φορέας ή/και το κράτος, αφού πρώτα κρίνουν την ανάγκη λήψης μέτρων προστασίας, να εξετάσουν, με τη συνδρομή της Νομικής Υπηρεσίας και άλλες νόμιμες εναλλακτικές λύσεις.

³ G20/OECD Principles of Corporate Governance: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2023/09/g20-oecd-principles-of-corporate-governance-2023_60836fcb/ed750b30-en.pdf

⁴ OECD, Regulating Corporate Political Engagement Trends, challenges and the role for investors: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2022/03/regulating-corporate-political-engagement_180040f6/8c5615fe-en.pdf

2. Εισαγωγή

2.1 Κύριες πληροφορίες για ελεγχόμενο φορέα

Ο Φορέας ιδρύθηκε με τον περί του Ανεξάρτητου Φορέα Κοινωνικής Στήριξης Νόμο (Ν.156(I)/2014), λειτουργεί ως Ειδικό Ταμείο, αποτελεί νομικό πρόσωπο με διαρκή διαδοχή και είναι εγκεκριμένο φιλανθρωπικό ίδρυμα από 27.10.2014. Σκοπός της ίδρυσης και λειτουργίας του Φορέα είναι η παροχή κατά το δυνατό οικονομικής στήριξης σε φυσικό πρόσωπο, το οποίο η Επιτροπή Διαχείρισης του Φορέα (Επιτροπή) κρίνει ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας που διέπει τον Φορέα, είναι πρόσωπο που δυσπραγεί.

Η νομοθεσία ορίζει ότι, την Επιτροπή απαρτίζουν ο/η σύζυγος της/του ΠτΔ, ως πρόεδρος της Επιτροπής, ο εκάστοτε Γενικός Λογιστής ως Ταμίας και οι εκάστοτε Γενικοί Διευθυντές των Υπουργείων Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, και Υγείας, ή οποιοδήποτε αρμοδίως εξουσιοδοτημένο πρόσωπο. Η Επιτροπή διαχειρίζεται τα οικονομικά του Φορέα και αποφασίζει για κάθε θέμα σχετιζόμενο με την ύπαρξη και τη λειτουργία του.

2.2 Οικονομική στήριξη

Οικονομική στήριξη δίνεται σε δυσπραγούντα άτομα, τα οποία λόγω έκτακτων κοινωνικών περιστατικών ή άλλων εξαιρετικών συμβάντων, έχουν επηρεαστεί άμεσα και παρουσιάζουν σοβαρές δυσκολίες στη συνέχιση της πανεπιστημιακής τους εκπαίδευσης. Η οικονομική βοήθεια αφορά μόνο στην επιχορήγηση διδάκτρων πανεπιστημίου ή ενοίκια φοιτητή.

2.3 Πόροι του Φορέα

Με βάση το άρθρο 4.(1) του Ν.156(I)/2014, οι πόροι του Φορέα δύναται να προέρχονται –

- (α) από δωρεές ή/ και εισφορές, οι οποίες γίνονται προς τον Φορέα από οποιοδήποτε πρόσωπο ή/και
- (β) από οποιαδήποτε άλλη νόμιμη πηγή ή/και νόμιμη δραστηριότητα, που έχει τύχει της προηγούμενης αποδοχής ή έγκρισης της Επιτροπής.

Με βάση το άρθρο 4.(2) του Ν.156(I)/2014, απαγορεύεται με οποιοδήποτε τρόπο η οικονομική ενίσχυση του Φορέα με πόρους που προέρχονται από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.

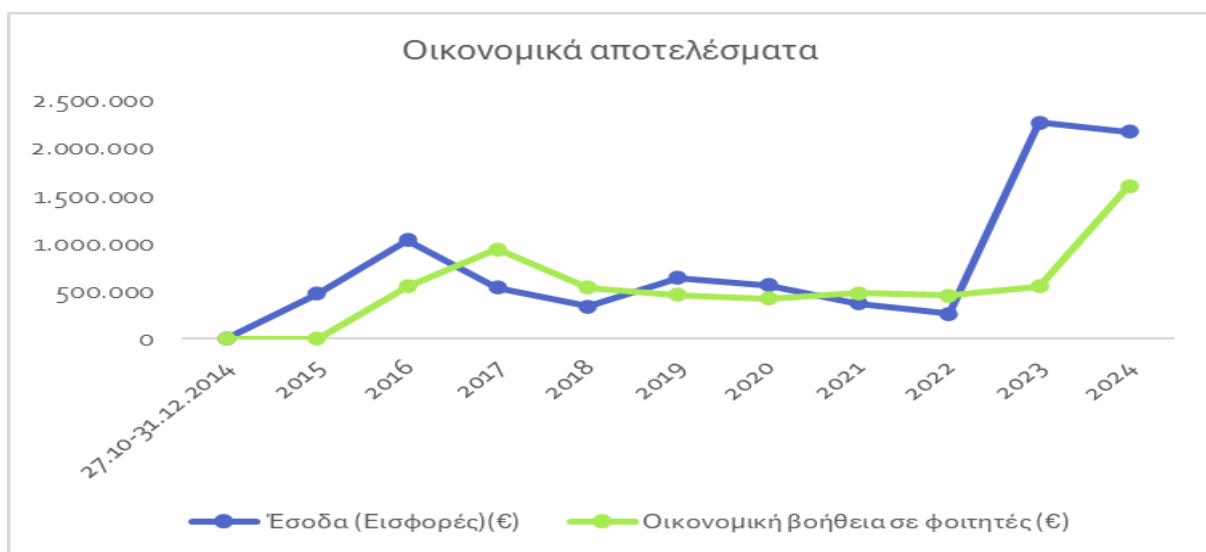
2.4 Οικονομικά αποτελέσματα

Τα οικονομικά αποτελέσματα του Φορέα, από την ίδρυση του, το 2014, μέχρι και το 2024, παρουσιάζονται πιο κάτω:

Πίνακας 1: Οικονομικά αποτελέσματα σύμφωνα με ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις

	27.10- 31.12.2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Έσοδα/ Εισφορές	5.000	475.046	1.035.816	535.638	336.027	637.203	560.914	368.091	260.100	2.269.005	2.176.196
Δαπάνες/ Οικονομική βοήθεια σε φοιτητές ⁽¹⁾	-	899	551.452	939.635	538.727	458.350	425.331	487.331	462.281	547.731	1.603.064
Πλεόνασμα/ (έλλειμμα) έτους	5.000	474.147	484.364	(403.997)	(202.700)	178.853	135.583	(119.240)	(202.181)	1.721.274	573.132

Σημείωση: (1) Περιλαμβάνονται και άλλα ασήμαντα λειτουργικά έξοδα, μέγιστου ύψους €5.831 (εκτός του έτους 2019).

Γράφημα 1: Οικονομικά αποτελέσματα

Περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τον ελεγχόμενο φορέα είναι διαθέσιμες στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://socialsupport.gov.cy>

2.5 Ανάθεση του οικονομικού ελέγχου σε ιδιωτικό ελεγκτικό οίκο

Η Υπηρεσία μας ανέθεσε τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων του Φορέα, για τα έτη 2020 – 2024, σε ιδιώτες ελεγκτές, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 8 του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμου (Ν.113(I)/2002). Σημειώνεται ότι η σχετική συμφωνία μεταξύ του Φορέα και του Ανάδοχου υπογράφηκε στις 27.11.2024. Οι ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις για τα έτη 2020- 2024, υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μας στις 7.10.2025. Ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων για τα προηγούμενα έτη, μέχρι και το έτος 2019, διενεργήθηκε από την Υπηρεσία μας.

3. Σκοπός του ελέγχου

Σκοπός του ελέγχου ήταν:

- ♦ να εξακριβωθεί κατά πόσο ο Φορέας συμμορφώνεται ουσιαδώς με το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει:
 - τις εισφορές/δωρεές
 - την παροχή οικονομικής στήριξης σε φυσικά πρόσωπα,
- ♦ να εξεταστούν τα θέματα που προκύπτουν από την ιδιάζουσα σχέση που δημιουργείται μεταξύ Φορέα- εισφορέων -εκτελεστικής εξουσίας.

4. Ανάλυση ευρημάτων και συστάσεις

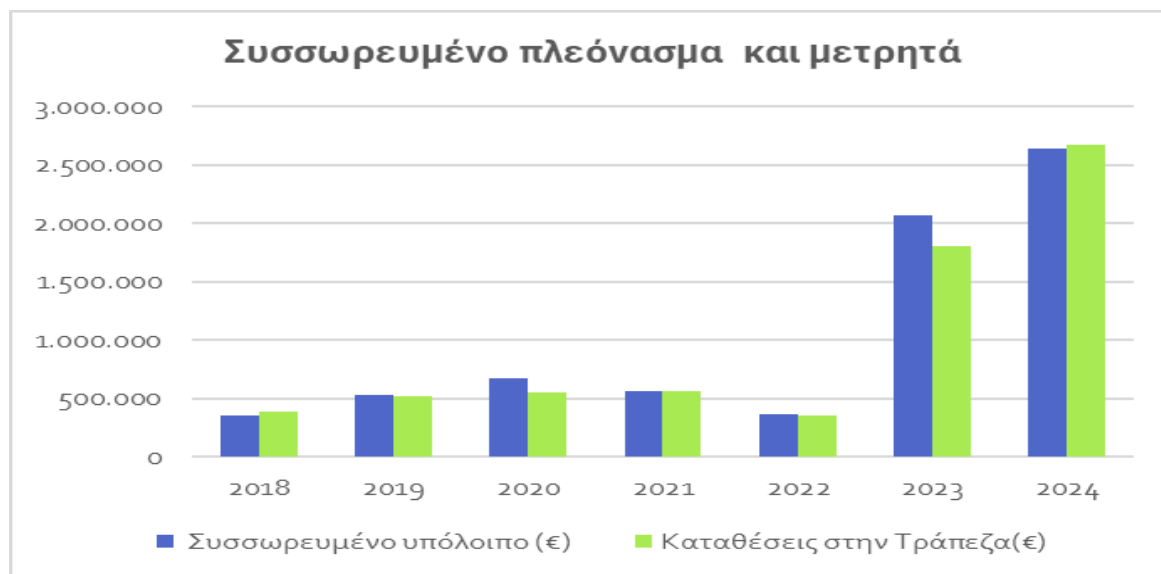
4.1 Αύξηση συσσωρευμένου πλεονάσματος και μετρητών

Όπως φαίνεται από τον πιο κάτω πίνακα και το γράφημα, τόσο το «Συσσωρευμένο πλεόνασμα» όσο και τα «Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών» (καταθέσεις στην τράπεζα) παρουσίασαν αξιοσημείωτη αύξηση τα έτη 2023 και 2024, σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη.

Πίνακας 2: «Συσσωρευμένο πλεόνασμα» και «Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών» σύμφωνα με ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις.

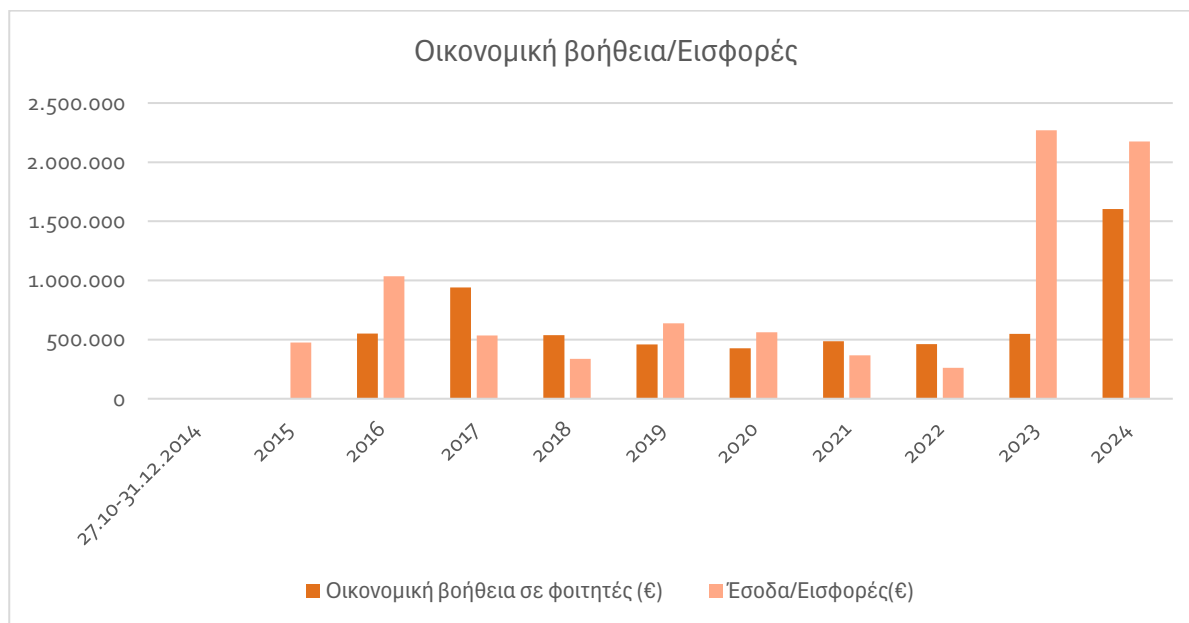
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	€	€	€	€	€	€	€
Συσσωρευμένο υπόλοιπο	356.814	535.667	677.081	552.010	349.829	2.071.103	2.644.235
Καταθέσεις στην Τράπεζα (μετρητά)	392.314	515.172	548.086	562.177	349.577	1.806.582	2.675.765

Γράφημα 2: Συσσωρευμένο πλεόνασμα και μετρητά

Η αύξηση που παρατηρήθηκε οφείλεται, κυρίως, στη μεγάλη εισροή εισφορών/δωρεών κατά τα έτη 2023 και 2024, καθώς και στο γεγονός ότι το 2023, παρά τη σημαντική αύξηση των εσόδων, δεν υπήρξε η ανάλογη αύξηση των δαπανών (γράφημα 3). Πιθανότατα, αυτό να προκύπτει από χρονική διαφορά μεταξύ εισπράξεων και πληρωμών. Το πλεόνασμα διατηρείται ως αποθεματικό, με τη μορφή καταθέσεων, στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ).

Γράφημα 3: Οικονομική βοήθεια/Εισφορές ανά έτος

4.2 Μη ετοιμασία και υποβολή προϋπολογισμού

Σύμφωνα με τον Ν.156(Ι)/2014, ο Φορέας λειτουργεί σαν Ειδικό Ταμείο, με την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο (Ν.38(Ι)/2014), δηλαδή είναι «ταμείο, άλλο από το Πάγιο Ταμείο, που ιδρύεται με νόμο για συγκεκριμένο σκοπό και περιλαμβάνεται στην οντότητα Γενικής Κυβέρνησης».

Συναφώς αναφέρεται ότι, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 99.-(1) του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), κάθε οντότητα Γενικής Κυβέρνησης υποβάλλει για έγκριση στον Υπουργό Οικονομικών τον ετήσιο προϋπολογισμό της για το επόμενο οικονομικό έτος, μέσω του αρμόδιου προϊσταμένου οικονομικού φορέα, σύμφωνα με χρονοδιάγραμμα που καθορίζει ο Υπουργός Οικονομικών.

Ωστόσο, διαπιστώθηκε ότι ο Φορέας δεν ετοιμάζει και δεν υποβάλλει προϋπολογισμό, σε αντίθεση με τις προαναφερόμενες πρόνοιες του Ν.20(Ι)/2014.

4.3 Μη ορισμός Λειτουργού Είσπραξης Εσόδων

Από τον έλεγχο των εισπράξεων διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- (i) Ο Γενικός Λογιστής ως Ταμίας του Φορέα, με την ιδιότητά του Ελέγχοντα Λειτουργού, δεν φαίνεται να έχει ορίσει «Λειτουργό Είσπραξης Εσόδων», σε αντίθεση με τις πρόνοιες της Δημοσιονομικής και Λογιστικής Οδηγίας αρ. 34, όπως όφειλε εφόσον πρόκειται για διαφορετική οντότητα.

- (ii) Για τις εισφορές στο Φορέα, οι οποίες δύναται να καταβληθούν, είτε μέσω τραπεζικού εμβάσματος στον τραπεζικό λογαριασμό τον οποίο διατηρεί ο Φορέας στην ΚΤΚ, είτε μέσω της JCC Smart, δεν εκδίδονται αποδείξεις είσπραξης, ως ορίζεται στις Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες.
- (iii) Κατά τα υπό εξέταση έτη διαπιστώθηκε ότι τηρείτο «Κατάσταση Εισπράξεων» που περιλάμβανε ημερομηνία είσπραξης, δωρητή και ποσό δωρεάς χωρίς αναφορά σε αριθμό απόδειξης/εμβάσματος.

Το θέμα (i), όπως έχουμε ενημερωθεί, έχει επιλυθεί με τον διορισμό λειτουργού είσπραξης στις 23.10.2025. Τα θέματα (ii) και (iii) είχαν επισημανθεί από την Υπηρεσία μας σε προηγούμενο έλεγχο και η πρώτη Γενική Λογίστρια, με την ιδιότητά της ως Ταμίας του Φορέα, σε απαντητική της επιστολή, ημερ. 31.1.2020, μας είχε πληροφορήσει ότι η Επιτροπή θα προχωρούσε άμεσα στην έκδοση βιβλιαρίου αποδείξεων και όλες οι εισπράξεις θα καταχωρούνταν σε ηλεκτρονικό βιβλίο ταμείου.

4.4 Μη διενέργεια ελέγχου των εισφορών/δωρεών για την προέλευση των χρημάτων

Κατά τη διενέργεια του ελέγχου μας, παρατηρήσαμε ότι, κατά τη συζήτηση της τροποποίησης της νομοθεσίας για τη δημοσιοποίηση των στοιχείων των εισφορών κατά τη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως, στις 26 Σεπτεμβρίου 2024, ο Γενικός Λογιστής αναφέρθηκε σε έλεγχο για όλες τις εισφορές, τόσο από τον τραπεζίτη του εισφορέα, όσο και από την Επιτροπή, και από τον Κεντρικό Τραπεζίτη.

Για σκοπούς εξακρίβωσης των ελέγχων που διενεργούνται, όσον αφορά στην προέλευση των χρημάτων, ζητήσαμε με επιστολή μας, ημερ. 21.2.2025, προς τον Ταμία του Φορέα, να μας πληροφορήσει σχετικά με τις διαδικασίες που ακολουθούνται για τους αναφερόμενους ελέγχους. Με την ίδια επιστολή ζητήσαμε να μας υποβληθούν κατάλογοι με τις εισφορές/δωρεές που να περιλαμβάνουν στοιχεία ταυτοποίησης των δωρητών (σε περίπτωση φυσικού προσώπου: πλήρες όνομα και αριθμός ταυτότητας/σε περίπτωση νομικού προσώπου: πλήρες όνομα και αριθμός εγγραφής εταιρείας), εντούτοις στους καταλόγους που προσκομίσθηκαν δεν περιλαμβάνονται στοιχεία, πέραν του ονόματος.

Ο Γενικός Λογιστής σε απαντητική επιστολή του, ημερ. 15.4.2025, μας πληροφόρησε ότι:

- (i) Το αρχείο των δωρητών, που μας αποστάλθηκε, τηρείται και ενημερώνεται στη βάση των δεδομένων που αντλούνται από τον τραπεζικό λογαριασμό του Φορέα στην ΚΤΚ, μέσω του οποίου εισπράττονται όλες οι δωρεές.
- (ii) Η ταυτοποίηση των δωρητών είναι επιβεβλημένη, αφού αποστέλλονται ευχαριστήριες επιστολές από την Πρόεδρο του Φορέα, μετά από το τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους. Αυτή επιτυγχάνεται για τα φυσικά πρόσωπα μέσω του τραπεζικού τους λογαριασμού που διενεργούν την ηλεκτρονική πληρωμή, ενώ για τα νομικά πρόσωπα και μέσω διαδικτύου (π.χ. Μητρώο επιχειρηματικών οντοτήτων του Εφόρου Εταιρειών για κυπριακές εταιρείες).

(iii) Η Επιτροπή, πέραν των πιο πάνω διαδικασιών, δεν διενεργεί άλλους ελέγχους ως προς τις δωρεές που αποδέχεται, αφού αφενός δεν προνοείται στη νομοθεσία/κανονισμούς που διέπουν τη λειτουργία του Φορέα και αφετέρου ο Φορέας αποδέχεται δωρεές που πραγματοποιούνται μέσω εμβάσματος ή μέσω της JCC Smart, στον τραπεζικό λογαριασμό επ' ονόματι του Φορέα στην ΚΤΚ. Οι διαδικασίες αποδοχής εισπράξεων της ΚΤΚ διέπονται από μηχανισμούς ξεπλύματος βρώμικου χρήματος (AML), οι οποίοι εφαρμόζονται από όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) στη βάση εφαρμογής των σχετικών οδηγιών. Ως εκ τούτου, η νομιμότητα των εισερχόμενων εμβασμάτων έχει πιστοποιηθεί στο πλαίσιο των πιο πάνω ελέγχων. Τούτου λεχθέντος, δεν τηρούνται από την Επιτροπή επιπλέον στοιχεία, πέραν των όσων έχουν ήδη διαβιβαστεί στην Υπηρεσία μας σχετικά με τους δωρητές του Φορέα.

Μετά την πιο πάνω ενημέρωση από τον Ταμία, διαπιστώθηκε ότι η Επιτροπή βασίζεται στις διαδικασίες ελέγχου που διενεργεί η ΚΤΚ, η οποία λειτουργεί και ως τραπεζίτης του Φορέα.

Για σκοπούς εξακρίβωσης κατά πόσο εφαρμόζονται επαρκείς και κατάλληλες πολιτικές, έλεγχοι και διαδικασίες από την ΚΤΚ, ως τραπεζίτης του Φορέα, ώστε να μετριάζουν και να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου (Ν.188(Ι)/2007), ζητήσαμε με σχετική επιστολή μας, ημερ. 7.1.2025, από τον Διοικητή της ΚΤΚ όπως υποβάλει τις πολιτικές, διαδικασίες και ελέγχους που εφαρμόζονται από την ΚΤΚ, ως τραπεζίτη του Φορέα, σε σχέση με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Ο Διοικητής της ΚΤΚ μάς πληροφόρησε ότι το άρθρο 2Α του Ν.188(Ι)/2007 ορίζει ρητά τις υπόχρεες οντότητες, δηλαδή τα πρόσωπα στα οποία εφαρμόζονται οι διατάξεις του. Η ΚΤΚ είναι, δυνάμει του Νόμου, Εποπτική Αρχή και δεν αποτελεί υπόχρεη οντότητα. Ως εκ τούτου, δεν υπέχει κανονιστικές υποχρεώσεις υπόχρεης οντότητας, ως αυτές ορίζονται στον Νόμο, που θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο οποιουδήποτε ελέγχου.

Πέραν των πιο πάνω, εντοπίστηκε ότι, ενώ ο Φορέας αποτελεί Ειδικό Ταμείο και διαθέτει δικό του τραπεζικό λογαριασμό στην ΚΤΚ, εντούτοις χρησιμοποιεί τον Γενικό Κυβερνητικό Λογαριασμό, τόσο για μέρος των εισπράξεων, όσο και για τις σχετικές πληρωμές του.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Λαμβανομένου υπόψη ότι δεν μπορεί να ελεγχθεί κατά πόσο διενεργούνται έλεγχοι από την ΚΤΚ σχετικά με την προέλευση των χρημάτων που καταβάλλονται ως εισφορές, συστήνεται όπως ο Φορέας δημιουργήσει λογαριασμό σε εμπορική τράπεζα για σκοπούς της λειτουργίας του, η οποία αποτελεί υπόχρεη οντότητα, σύμφωνα με τον Ν.188(Ι)/2007.

4.5 Ελλιπή στοιχεία ταυτοποίησης δωρητών στα αρχεία εισφορών/δωρεών του Φορέα

Όπως προαναφέρθηκε οι πόροι του Φορέα δύνανται να προέρχονται: (i) από δωρεές ή/και εισφορές, οι οποίες γίνονται προς το Φορέα από οποιοδήποτε πρόσωπο ή/και (ii) από οποιαδήποτε άλλη νόμιμη πηγή ή/και νόμιμη δραστηριότητα, που έχει τύχει της προηγούμενης αποδοχής ή έγκρισης της Επιτροπής (άρθρο 4, Ν.156(I)/2014).

Στο πλαίσιο του ελέγχου ζητήσαμε όπως προσκομισθούν οι κατάλογοι με τις εισφορές/δωρεές για τα υπό εξέταση έτη 2018–2024, συμπεριλαμβανομένων ονόματος δωρητή, ποσού εισπραξης, ημερομηνίας εισπραξης και αριθμού απόδειξης εισπραξης. Περαιτέρω, ζητήσαμε όπως στους καταλόγους περιληφθούν στοιχεία ταυτοποίησης των δωρητών (σε περίπτωση φυσικού προσώπου: πλήρες όνομα και αριθμός ταυτότητας, και σε περίπτωση νομικού προσώπου: πλήρες όνομα και αριθμός εγγραφής εταιρείας).

Ο Γενικός Λογιστής, ως Ταμίας του Φορέα, υπέβαλε στην Υπηρεσία μας τρεις καταλόγους, σε έντυπη μορφή, που περιλάμβαναν τις εισφορές/δωρεές για την περίοδο 30.12.2014 - 27.6.2023, για την περίοδο 1.3.2023 – 23.5.2024 και για το έτος 2024. Επιπλέον, σε απαντητική επιστολή του, ημερ. 15.4.2025, μας πληροφόρησε, μεταξύ άλλων, ότι το αρχείο των δωρητών, αντίγραφο του οποίου είχε διαβιβαστεί στην Υπηρεσία μας στο πλαίσιο του ελέγχου, τηρείται και ενημερώνεται στη βάση των δεδομένων που αντλούνται από τον τραπεζικό λογαριασμό επ' ονόματι του Φορέα στην ΚΤΚ, μέσω του οποίου εισπράττονται όλες οι δωρεές. Επίσης μας πληροφόρησε ότι η ταυτοποίηση των δωρητών είναι επιβεβλημένη, αφού αποστέλλονται ευχαριστήριες επιστολές από την Πρόεδρο του Φορέα, μετά από το τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους και αυτή επιτυγχάνεται για τα φυσικά πρόσωπα μέσω του τραπεζικού τους λογαριασμού που διενεργούν την ηλεκτρονική πληρωμή, ενώ για τα νομικά πρόσωπα και μέσω διαδικτύου (π.χ. Μητρώο επιχειρηματικών οντοτήτων του Εφόρου Εταιρειών για κυπριακές εταιρείες).

Οι κατάλογοι δεν περιλαμβάνουν στοιχεία ταυτοποίησης των δωρητών με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται ο έλεγχος της προέλευσης των εισφορών. Από τον έλεγχο των καταλόγων εισφορών/δωρεών που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μας παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα όσον αφορά:

- ♦ Φυσικό Πρόσωπο, το οποίο αναφερόταν απλά σαν ονοματεπώνυμο, εισέφερε το 2023 και 2024, συνολικά €400.000, €200.000 για κάθε έτος. Στο συγκεκριμένο άτομο στάλθηκε ευχαριστήρια επιστολή (στην οποία και πάλι αναγραφόταν μόνο το ονοματεπώνυμο), χωρίς να υπάρχουν καταγεγραμμένα οποιαδήποτε άλλα στοιχεία ταυτοποίησης.
- ♦ Αρκετές άλλες εισφορές φυσικών προσώπων αξίας μεταξύ €10.000 και €30.000 αναφέρονται στον κατάλογο μόνο με ονοματεπώνυμο, χωρίς οποιαδήποτε άλλα στοιχεία ταυτοποίησης.
- ♦ Διάφορες εισφορές μέσω εμβασμάτων, περιγράφονται ως «Received of funds from 6001036 (pensions a/c)» και αφορούν, ως έχουμε ενημερωθεί, σε εθελοντική παρακράτηση σύνταξης συγκεκριμένων ατόμων, των οποίων τα στοιχεία δεν είναι εμφανές στον κατάλογο.

- ♦ Εισφορές μέσω εμβασμάτων, που αναφέρονται ως «from 6001010» χωρίς να παρέχουν οποιαδήποτε άλλη ταυτοποίηση παρά κάποιους κωδικούς τύπου «Επιστολή ΗΜ. 18.1.2021 ΑΡ. ΦΑΚ. Τ.Υ. 13.28.044.001 Transfer Code: 205591 Transaction Ref: 205591/LT». Οι εισφορές αυτές περιλαμβάνουν μεμονωμένα ποσά μέχρι και σχεδόν €300.000 και, όπως μας ενημέρωσε ο Φορέας, αφορούν σε εισφορές που κατατίθενται στον Γενικό Κυβερνητικό Λογαριασμό και στη συνέχεια μεταφέρονται στον τραπεζικό λογαριασμό του Φορέα, ανάλογα με τις ανάγκες.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Τήρηση αρχείου εισφορών/δωρεών από τον Φορέα, στο οποίο να καταχωρίζονται στοιχεία ταυτοποίησης των προσώπων που εισέφεραν, δηλαδή το όνομα και ο αριθμός δελτίου ταυτότητας προκειμένου για φυσικό πρόσωπο ή αριθμός εγγραφής προκειμένου για νομικό πρόσωπο.

4.6 Οικονομική βοήθεια σε φοιτητές

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 ο Φορέας παραχώρησε οικονομική βοήθεια ύψους €1.596.335 σε 929 φοιτητές, σε σύγκριση με €541.900 σε 493 φοιτητές κατά το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 (αύξηση ύψους 195%). Η οικονομική βοήθεια που δόθηκε κατά τα υπό έλεγχο ακαδημαϊκά έτη, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάζονται στις σχετικές ανακοινώσεις που αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Φορέα, φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα.

Πίνακας 3: Αριθμός εγκεκριμένων αιτήσεων και οικονομική βοήθεια ανά ακαδημαϊκό έτος

	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Αρ. εγκεκριμένων αιτήσεων	447	393	492	426	493	929
Οικονομική βοήθεια	€459.350	€419.500	€481.500	€456.450	€541.900	€1.596.335

Πηγή: Ιστοσελίδα- Ανακοινώσεις του Φορέα

Στα πλαίσια του ελέγχου μας, κατά την εξέταση της παροχής οικονομικής βοήθειας σε φοιτητές διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

4.6.1 Κριτήρια

Ο Φορέας δύναται να θεσπίζει και εφαρμόζει κριτήρια επιλογής ατόμων για να λάβουν οικονομική στήριξη. Από τον Μάρτιο του 2023 και μετά, όλα τα κριτήρια είναι δημοσιευμένα στην επίσημη ιστοσελίδα του Φορέα. Από την εξέταση των κριτηρίων, αναφέρονται τα πιο κάτω:

- (α) Έχουν πλέον καθοριστεί κριτήρια για τον διαχωρισμό των δικαιούχων σε δύο κατηγορίες ήτοι, αυτούς που αξιολογούνται «με βάση εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια» και αυτούς που αξιολογούνται «χωρίς εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια».

Εντούτοις, τόσο ο τρόπος υπολογισμού, όσο και το ύψος της οικονομικής βοήθειας που χορηγείται δεν έχει προκαθορισθεί σε καμία εκ των δύο κατηγοριών. Σημειώνεται ότι, για το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024, λήφθηκε απόφαση στις συνεδρίες της Επιτροπής με αρ. 1 και 3, ημερ. 1.2.2024 και 5.4.2024, αντίστοιχα, στις οποίες καθορίστηκε ότι το ύψος της οικονομικής βοήθειας που θα δοθεί, θα βασίζεται αποκλειστικά στο κατά πόσο οι δικαιούχοι λαμβάνουν οποιοδήποτε άλλο βοήθημα από την Κρατική Φοιτητική Μέριμνα, ανεξάρτητα από την κατηγορία κριτηρίων στην οποία εμπίπτουν.

Όπως μας πληροφόρησε ο Φορέας, κατά το 2025 (το οποίο δεν αποτελούσε μέρος του ελέγχου μας), το ύψος της οικονομικής βοήθειας καθορίστηκε στη βάση επιπλέον κριτηρίων.

Συστάσεις Ελεγκτικής Υπηρεσίας:

- i. Ο Φορέας να καθορίσει το ύψος της οικονομικής βοήθειας που παραχωρείται στους δικαιούχους της κάθε κατηγορίας, βάσει συγκεκριμένων κλιμάκων οι οποίες θα λαμβάνουν υπόψη, μεταξύ άλλων, το συνολικό οικογενειακό εισόδημα και τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων. Με αυτό τον τρόπο, η κατανομή και το ύψος της οικονομικής βοήθειας δεν θα βασίζεται αποκλειστικά στη διακριτική ευχέρεια της Επιτροπής, εξασφαλίζοντας έτσι την ίση και δίκαιη μεταχείριση των αιτητών καθώς και τη διαφάνεια.
 - ii. Ο Φορέας να καθορίσει μέγιστο ποσό που δύναται να παραχωρηθεί ως οικονομική στήριξη στον φοιτητή, ανά ακαδημαϊκό έτος, όπως για παράδειγμα, ποσό το οποίο να αντιστοιχεί στο κόστος πλήρους φοίτησης για ένα ακαδημαϊκό έτος, είτε με τροποποίηση των Κανονισμών του (Κ.Δ.Π. 21/2016), είτε με απόφασή του, η οποία θα είναι δημόσια προσβάσιμη, και θα αναθεωρείται από καιρού εις καιρό ανάλογα.
- (β) Το ανώτατο όριο ακαθάριστων εισοδημάτων, όπως καθοριζόταν στα κριτήρια που εφαρμόστηκαν το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024, τα οποία αναφέρονταν στα ερωτηματολόγια εξέτασης των αιτήσεων, δεν αυξάνεται αναλογικά με τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων. Όπως και στον πιο κάτω πίνακα, ενώ το ανώτατο όριο καθοριζόταν στις €19.000 για οικογένειες με έως και δύο εξαρτώμενα τέκνα και αυξανόταν στις €24.000 για οικογένειες με τρία εξαρτώμενα τέκνα, στη συνέχεια, για πολύτεκνες οικογένειες με τέσσερα εξαρτώμενα τέκνα, το όριο ανερχόταν στις €65.000, ποσό υπερδιπλάσιο από το προηγούμενο. Για το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025, το ανώτατο όριο ακαθάριστων εισοδημάτων, όπως αυτά παρουσιάζονται στην ιστοσελίδα του Φορέα, ανέρχεται στις €25.000 για οικογένειες με έως και δύο εξαρτώμενα τέκνα και αυξάνεται στις €30.000 για οικογένειες με τρία εξαρτώμενα τέκνα, στη συνέχεια, για τις πολύτεκνες οικογένειες με τέσσερα εξαρτώμενα τέκνα, το όριο παραμένει στις €65.000, ποσό και πάλι δυσανάλογα ψηλό σε σχέση με τις προηγούμενες κατηγορίες.

Πίνακας 4: Ανώτατο όριο ακαθάριστων εισοδημάτων

Εξαρτώμενα τέκνα οικογένειας	Ακαδημαϊκό έτος 2023-2024		Ακαδημαϊκό έτος 2024-2025	
	Ανώτατο όριο ακαθάριστων εισοδημάτων (€)		Ανώτατο όριο ακαθάριστων εισοδημάτων (€)	
Ένα έως δύο	19.000		25.000	
Τρία	24.000		30.000	
Τέσσερα	65.000		65.000	

Πηγή: Ιστοσελίδα του Φορέα και ερωτηματολόγια

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Ο Φορέας να επανεξετάσει τις κατηγορίες σε σχέση με το όριο ακαθάριστων εισοδημάτων, ώστε να κλιμακώνεται με πιο λογικό τρόπο, λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων.

(Υ) Στα κριτήρια, όπως αυτά καθορίστηκαν και εφαρμόστηκαν από το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024, δεν γίνεται αναφορά σε μονογονεϊκές οικογένειες με ένα ή δύο εξαρτώμενα τέκνα, με αποτέλεσμα οι οικογένειες αυτές που ενδέχεται να εμπίπτουν σε ανάλογα χαμηλά εισοδηματικά όρια με οικογένεια με δύο γονείς, φαίνεται να αποκλείονται. Ωστόσο, κατά τον έλεγχο εντοπίστηκαν περιπτώσεις όπου δόθηκε οικονομική βοήθεια στις εν λόγω οικογένειες. Επιπλέον, σημειώνεται ότι, έχει καθοριστεί εισοδηματικό και περιουσιακό κριτήριο για μονογονεϊκές οικογένειες με τρία εξαρτώμενα τέκνα και με ανώτατο όριο ακαθάριστων εισοδημάτων τις €40.000.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Ο Φορέας να επανεξετάσει τα κριτήρια έτσι ώστε να συμπεριλαμβάνονται όλες οι πιθανές ευάλωτες ομάδες, με στόχο την πιο δίκαιη μεταχείριση. Ειδικότερα, να προστεθεί ξεχωριστή κατηγορία για μονογονεϊκές οικογένειες, με ένα ή δύο εξαρτώμενα τέκνα, με προσαρμοσμένα εισοδηματικά όρια.

4.6.2 Δυσπραγούντα άτομα-Έκτακτα περιστατικά

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 8.-(1) της Κ.Δ.Π. 21/2016 δικαίωμα υποβολής αίτησης στον Φορέα, έχουν πρόσωπα τα οποία, μεταξύ άλλων,

- ♦ τα οικονομικά τους δεδομένα ή και της οικογένειάς τους είναι τέτοια που καθιστούν αναγκαία τη διακοπή της συνέχισης των σπουδών τους και στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να υποβάλλονται στην Επιτροπή για εξέταση, τεκμηριωμένες αιτήσεις που να αποδεικνύουν το βάσιμο της αίτησης,
- ♦ δυσπραγούν λόγω έκτακτων κοινωνικών περιστατικών ή άλλων εξαιρετικών συμβάντων, που έχουν επισυμβεί μετά την εγγραφή ή την εξασφάλιση θέσης τους σε ίδρυμα ανώτερης και

ανώτατης εκπαίδευσης, έχουν επηρεαστεί άμεσα και παρουσιάζουν σοβαρές δυσκολίες στη συνέχιση της εκπαίδευσής τους.

Σημειώνεται ότι, τα πιο πάνω είναι δημοσιευμένα στην ιστοσελίδα του Φορέα, στην κατηγορία «Δικαιούχοι». Επιπλέον σημειώνεται ότι, με βάση την τρέχουσα ιστοσελίδα του Φορέα (2025), ο Φορέας θα εξετάζει, υπό προϋποθέσεις, αιτήματα που αφορούν έκτακτα συμβάντα, τα οποία πρέπει να εμπίπτουν σε μία εκ των τεσσάρων δημοσιευμένων κατηγοριών, και τα αποτελέσματα τους να επηρεάζουν σοβαρά/κρίσιμα/δραστικά/ουσιωδώς και άμεσα την κοινωνικοοικονομική κατάσταση της οικογένειας.

Κατά τον έλεγχο πέντε ερωτηματολογίων εξέτασης αιτήσεων, που συμπληρώθηκαν από τον Φορέα και μας υποβλήθηκαν για έλεγχο, και τα οποία αφορούσαν σε φοιτητές των οποίων η αίτηση εγκρίθηκε για το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, παρατηρήθηκε ότι στα τέσσερα από αυτά, στο σημείο της αίτησης που αφορά στην περιγραφή «Δυσπραγία λόγω έκτακτων κοινωνικών περιστατικών...», έχει συμπληρωθεί το σχόλιο «Δεν αναφέρει». Με αφορμή τα συγκεκριμένα περιστατικά, ζητήσαμε όπως ενημερωθούμε κατά πόσο αυτό το κριτήριο λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση της αίτησης. Ο Φορέας, σε απαντητικό ηλεκτρονικό του μήνυμα, ημερ. 27.8.2024, μας απάντησε σχετικά ότι αυτό το κριτήριο αξιολογείται σε συνεργασία με τα αρμόδια τμήματα και κατά την εξέταση της αίτησης του κάθε φοιτητή.

Επιπρόσθετα, όπως διαπιστώθηκε από τον έλεγχο, υπήρχαν περιπτώσεις και σε άλλα ακαδημαϊκά έτη, όπου δεν τεκμηριώνεται ότι τα οικονομικά δεδομένα καθιστούσαν αναγκαία τη διακοπή των σπουδών ή/και δεν φαίνεται να υπήρχε κάποιο έκτακτο περιστατικό, που να έχει επισυμβεί μετά την εγγραφή ή την εξασφάλιση θέσης, που να έχει επηρεάσει άμεσα τη συνέχιση των σπουδών, έτσι ώστε ο αιτητής να αποκτά δικαίωμα σε οικονομική βοήθεια με βάση το άρθρο 8.-(1) της Κ.Δ.Π.21/2016. Επιπλέον παρατηρήθηκε ότι, στις αποφάσεις της Επιτροπής και στα αντίστοιχα ερωτηματολόγια που συμπληρώνει ο Φορέας κατά την εξέταση, δεν τεκμηριώνεται πάντοτε κατά πόσο αξιολογήθηκε το κριτήριο αυτό και δεν αιτιολογείται επαρκώς η έγκριση της παροχής οικονομικής βοήθειας, γεγονός που δημιουργεί θέματα έλλειψης τεκμηρίωσης της διαδικασίας και ερωτηματικά ως προς τη διαφάνεια. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής:

(α) Από τις αιτήσεις του ακαδημαϊκού έτους 2022-2023 που εξετάστηκαν από την Υπηρεσία μας, στις οποίες έχει παραχωρηθεί οικονομική βοήθεια, και στις οποίες στο ερωτηματολόγιο του Φορέα και συγκεκριμένα στο σημείο αναφορικά με τη δυσπραγία, έχει συμπληρωθεί το σχόλιο «Δεν αναφέρει» καθώς και στο γεγονός ότι δεν τεκμηριώνεται άλλος λόγος που να καθιστά τον αιτητή δικαιούχο, με βάση τα κριτήρια, ή δεν αναφέρεται να έχουν συμβεί γεγονότα που να έχουν επηρεάσει άμεσα τη συνέχιση των σπουδών του, αναφέρονται τα πιο κάτω:

- ♦ Αρ. αίτησης ΦΑ1-2022/23/ημερομηνία έγκρισης 12.6.2023: Τα εισοδήματα της οικογένειας (μονογονεϊκή με ένα εξαρτώμενο), για το έτος 2021, ανήλθαν σε, €28.000, περίπου.
- ♦ Αρ. αίτησης ΦΑ2-2022/23/ημερομηνία έγκρισης 18.7.2023: Τα εισοδήματα της οικογένειας (με δύο εξαρτώμενα) για το έτος 2021 ανήλθαν σε €35.000, περίπου.

- ♦ Αρ. ΦΑ3-2022/23/ημερομηνία έγκρισης 18.7.2023: Τα εισοδήματα της οικογένειας (με τρία εξαρτώμενα) για το έτος 2021 ανήλθαν σε €30.400, περίπου.

Σημειώνεται ότι, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 δεν είχαν ακόμα καθοριστεί τα οικονομικά κριτήρια, εντούτοις τα πιο πάνω εισοδήματα ξεπερνούν τα όρια που τέθηκαν τα επόμενα ακαδημαϊκά έτη ως ανώτατο όριο ακαθάριστων εισοδημάτων, στις αντίστοιχες κατηγορίες.

(β) Στην περίπτωση συγκεκριμένου φοιτητή (Αρ. αίτησης ΦΑ4-2020/21 και ΦΑ5-2021/22), παραχωρήθηκε το ποσό των €4.000 ανά ακαδημαϊκό έτος. Σημειώνεται ότι στην απόφαση της Επιτροπής για το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021 αναφέρεται ότι «λόγω της ιδιάζουσας περίπτωσης του αιτητή, η Επιτροπή αποφάσισε την έγκριση €4.000». Η περίπτωση δεν φαίνεται να τεκμηριώνεται επαρκώς ως ιδιάζουσα, παρά τα σχετικά χαμηλά εισοδήματα (€23.344, τα οποία είναι κάτω από το ανώτατο όριο των €25.000 για οικογένεια με δύο τέκνα, όπως καθορίστηκε αργότερα στα κριτήρια) και δεν μπορεί να τεκμηριωθεί ότι τα οικονομικά δεδομένα της οικογένειας είναι τέτοια που να καθιστούν αναγκαία τη διακοπή της συνέχισης των σπουδών. Όσον αφορά στην απόφαση της Επιτροπής για το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022, αυτή, όχι μόνο δεν αναφέρει τον λόγο για τον οποίο δόθηκε το συγκεκριμένο ποσό, αλλά επιπλέον, στο ερωτηματολόγιο του Φορέα έχει σημειωθεί ότι «η μητέρα εργάζεται με ικανοποιητικά εισοδήματα», σχόλιο το οποίο υποδηλοί βελτίωση των οικονομικών δεδομένων της οικογένειας (εισοδήματα περίπου €35.000). Με βάση τα πιο πάνω, εγείρεται το ερώτημα κατά πόσο ο φοιτητής έτυχε ευνοϊκής μεταχείρισης.

Επιπλέον, η υψηλή οικονομική βοήθεια που του παραχωρήθηκε δεν δικαιολογείται σε σχέση με τα συνήθη ποσά που παραχωρεί ο Φορέας, τα οποία ανέρχονται μεταξύ €1.000-€1.500, καθώς το ποσό των €4.000 αποτελεί το μέγιστο που χορηγήθηκε κατά τα υπό εξέταση έτη. Συγκεκριμένα, παραχωρήθηκε μια φορά, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 και δυο φορές κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2020-2021 και 2021-2022, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων που παραχωρήθηκαν στον πιο πάνω φοιτητή.

(γ) Τα στοιχεία που αναφέρονται στην αίτηση με αρ. ΦΑ6-2020/21, καθώς και στο ερωτηματολόγιο που συμπληρώνει ο Φορέας βάσει των οποίων αιτιολογείται η έγκριση της οικονομικής βοήθειας, δεν τεκμηριώνονται επαρκώς από τα δικαιολογητικά στον φάκελο του αιτητή. Συγκεκριμένα, εντοπίζονται αντιφάσεις ή ελλείψεις μεταξύ των δηλωθέντων στην αίτηση και των προσκομισθέντων τεκμηρίων. Για παράδειγμα, γίνεται αναφορά σε ύπαρξη οικονομικών δυσκολιών, παρότι η μητέρα δηλώνει εισόδημα περίπου €20.000, ως αυτοτελώς εργαζόμενη, διατηρεί τραπεζικές καταθέσεις καθώς και ακίνητη περιουσία και ο ίδιος ο φοιτητής αποφοίτησε από ιδιωτικό σχολείο κατά το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019. Επιπλέον, ενώ στο ερωτηματολόγιο που συμπληρώνει ο Φορέας, δηλώνεται ότι οι γονείς είναι διαζευγμένοι, στην αίτηση αυτοί αναφέρονται ως έγγαμοι και δεν προσκομίζεται αντίγραφο διαζυγίου. Τέλος, στην αίτηση σημειώνεται ότι ο πατέρας βρίσκεται σε φυλακή, χωρίς ωστόσο να τεκμηριώνεται.

4.6.3 Δικαιούχοι με βάση το κριτήριο διαμονής

Στους Κανονισμούς (Κ.Δ.Π.21/2016) συμπεριλαμβάνονται και οι πλείστες γενικές προϋποθέσεις του γενικού πλαισίου κριτηρίων που πρέπει να πληρούνται για να δικαιούται οποιοδήποτε πρόσωπο να υποβάλει αίτηση στον Φορέα για βοήθεια. Συγκεκριμένα, στο άρθρο 8-(1)(α) αναφέρεται ότι δικαίωμα υποβολής αίτησης έχουν πρόσωπα που είναι πολίτες οι οποίοι κατοικούν στις περιοχές που ελέγχονται από την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας, ενώ στην ιστοσελίδα του Φορέα, στην ενότητα «Δικαιούχοι» το σχετικό κριτήριο κάνει αναφορά σε πολίτες οι οποίοι κατά τη διάρκεια των πέντε (5) ετών που προηγείται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης για χορηγία, διέμεναν μόνιμα και νόμιμα στις περιοχές που ελέγχονται από τη Δημοκρατία, για συνεχόμενη περίοδο πενήντα (50) τουλάχιστον μηνών. Από τον έλεγχο δεν φαίνεται να μπορεί πάντοτε να ελεγχθεί κατά πόσο τεκμηριώνεται η μόνιμη, νόμιμη και συνεχής διαμονή. Ενδεικτικά αναφέρεται η περίπτωση φοιτητή (αρ. αίτησης ΦΑ7-2021/22) που δεν κατέχει κυπριακή ταυτότητα και παρόλο ότι στο ερωτηματολόγιο του Φορέα αναγράφεται ότι η οικογένεια βρίσκεται στην Κύπρο τα τελευταία 18 χρόνια, εντούτοις από τα στοιχεία του φακέλου του αιτητή, αυτό δεν τεκμηριώνεται.

4.6.4 Διαδικασία εξέτασης αιτήσεων

Από τον έλεγχο της διαδικασίας εξέτασης των αιτήσεων παρατηρήθηκαν ελλείψεις και αδυναμίες όσον αφορά στον τρόπο λήψης πληροφόρησης, είτε μέσω της υποβολής της αίτησης (απαιτούμενα πιστοποιητικά/βεβαιώσεις που πρέπει να συνοδεύουν την αίτηση) είτε μέσω της ανταλλαγής μηχανογραφημένων αρχείων/διασυνδέσεων, με στόχο την επιβεβαίωση των πληροφοριών της αίτησης ή/και ικανοποίησης των κριτηρίων/προϋποθέσεων για την παροχή οικονομικής βοήθειας. Για παράδειγμα, κατά την εξέταση των αιτήσεων, οι λειτουργοί του Φορέα ελέγχουν, είτε τηλεφωνικά είτε μέσω της Κυβερνητικής Αποθήκης Πληροφοριών και καταγράφουν κατά πόσο ο αιτητής ή/και η οικογένεια του κατέχουν ακίνητη ιδιοκτησία και κατά πόσο αυτοί λαμβάνουν οποιαδήποτε άλλη χορηγία/επίδομα/οικονομική βοήθεια/υποτροφία. Όμως, παρόλο που, όπως μας αναφέρθηκε, ελέγχονται τα προαναφερόμενα, εντούτοις όπως διαπιστώθηκε, δεν απαιτείται προσκόμιση σχετικών αποδεικτικών στοιχείων, ούτε και περιλαμβάνεται τεκμηρίωση του ελέγχου στον φάκελο της αίτησης.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Ο Φορέας να διευθετήσει ώστε τα αποδεικτικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται κατά την εξέταση κάθε αίτησης, αρχειοθετούνται στον σχετικό φάκελο, είτε σε έντυπη μορφή, είτε σε σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο, για σκοπούς καλύτερης παρακολούθησης και ελέγχου, αλλά και διασφάλισης ότι ο φάκελος του δικαιούχου παρουσιάζει μια ολοκληρωμένη εικόνα των δεδομένων της περίπτωσης, τη δεδομένη στιγμή.

4.6.5 Καθυστέρηση στην έγκριση των αιτήσεων

Διαπιστώθηκε ότι, δεν υπάρχουν καθορισμένες προθεσμίες για την αξιολόγηση των αιτήσεων με αποτέλεσμα, σε ορισμένες περιπτώσεις, να παρατηρείται σημαντική καθυστέρηση. Σκοπός της οικονομικής βοήθειας, μέσω επιχορήγησης διδάκτρων ή ενοικίων, είναι να στηριχθούν άμεσα φοιτητές

που προέρχονται από οικογένειες με σοβαρά οικονομικά ή/και κοινωνικά προβλήματα, ώστε να μπορέσουν να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους και να μην εξαναγκαστούν να τις εγκαταλείψουν. Ωστόσο, η σημαντική καθυστέρηση που παρατηρήθηκε, ιδιαίτερα κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, έρχεται σε αντίθεση με τον σκοπό του Φορέα. Όπως διαπιστώθηκε από τον έλεγχο, σε αρκετές περιπτώσεις η οικονομική ενίσχυση καταβλήθηκε αρκετούς μήνες μετά την υποβολή της αίτησης και, σε κάποιες περιπτώσεις, ακόμα και μετά τη λήξη του ακαδημαϊκού έτους. Σχετικές περιπτώσεις αναφέρονται πιο κάτω.

(α) Δίδακτρα. Ενδεικτικά, αναφέρονται περιπτώσεις όπου μεσολάβησε μεγάλο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία αίτησης μέχρι την ημερομηνία πληρωμής των διδάκτρων:

Πίνακας 5: Χρονική περίοδος από παραλαβή αίτησης μέχρι πληρωμή

Αρ. αίτησης	Παραλαβή αίτησης	Ημερομηνία έγκρισης	Ημερομηνία πληρωμής	Χρονική περίοδος από αίτηση μέχρι πληρωμή
ΦΑ8-2022/23	29.11.2022	23.11.2023	7.2.2024	14 μήνες +9 ημέρες
ΦΑ7-2021/22	26.10.2021	12.4.2022	17.8.2022	9 μήνες + 24 ημέρες
ΦΑ9-2021/22	26.10.2021	12.4.2022	17.8.2022	9 μήνες + 24 ημέρες
ΦΑ1-2022/23	4.11.2022	12.6.2023	9.8.2023	9 μήνες + 6 ημέρες
ΦΑ5-2021/22	6.10.2021	16.3.2022	31.5.2022	7 μήνες + 26 ημέρες
ΦΑ10-2023/24	18.11.2023	24.5.2024	2.7.2024	7 μήνες + 15 ημέρες

Πηγή: Αιτήσεις φοιτητών

(β) Ενοίκια. Σύμφωνα με τις διαδικασίες που ακολουθούνται από τον Φορέα, οι πληρωμές για ενοίκια, για τους εγκεκριμένους φοιτητές, γίνονται απευθείας στους ιδιοκτήτες των υποστατικών. Από τον έλεγχο διαπιστώθηκαν περιπτώσεις όπου δεν ακολουθήθηκε η καθορισμένη διαδικασία, κυρίως λόγω της καθυστέρησης που παρατηρήθηκε στην έγκριση των αιτήσεων. Το γεγονός ότι οι πληρωμές έγιναν αφού οι φοιτητές είχαν ήδη εξοφλήσει τις υποχρεώσεις τους, όσον αφορά τα ενοίκια, δεν εξυπηρετεί τον σκοπό ίδρυσης και λειτουργίας του Φορέα. Συγκεκριμένα:

- ♦ Στην περίπτωση της αίτησης με αρ. ΦΑ2-2022/23, με ημερομηνία έγκρισης 18.7.2023, η πληρωμή για το ενοίκιο έγινε στη μητέρα του φοιτητή, σχεδόν ένα χρόνο μετά την αίτηση, και συγκεκριμένα στις 12.10.2023, δηλαδή στην αρχή του επόμενου ακαδημαϊκού έτους, λόγω του ότι ο φοιτητής είχε τακτοποιήσει τις οικονομικές του εκκρεμότητες.
- ♦ Στην περίπτωση της αίτησης με αρ. ΦΑ3-2022/23, με ημερομηνία έγκρισης 18.7.2023, η πληρωμή έγινε στον ίδιο τον φοιτητή, σχεδόν 11 μήνες μετά την αίτηση, στις 29.9.2023, καθώς είχε τακτοποιήσει τις οικονομικές του εκκρεμότητες, και συγκεκριμένα στην αρχή του επόμενου

ακαδημαϊκού έτους.

- ♦ Στην περίπτωση της αίτησης με αρ. ΦΑ11-2022/23, με ημερομηνία έγκρισης 23.11.2023, η πληρωμή στον ιδιοκτήτη του υποστατικού έγινε 14 μήνες μετά την αίτηση, στο επόμενο ακαδημαϊκό έτος και συγκεκριμένα στις 24.1.2024. Ωστόσο, από τα στοιχεία που είχαν υποβληθεί, στα οποία βασίστηκε η απόφαση έγκρισης, φαίνεται ότι το ενοικιαστήριο συμβόλαιο είχε ήδη λήξει στις 31.7.2023. Δεν φαίνεται από την τεκμηρίωση κατά πόσο ελέγχθηκε από τον Φορέα ότι η υποχρέωση εξακολουθούσε να εκκρεμεί.

Συστάσεις Ελεγκτικής Υπηρεσίας:

- i. Ο Φορέας να εξετάσει τα αίτια των καθυστερήσεων και να καθορίσει ένα εύλογο χρονικό διάστημα για εξέταση και έγκριση/απόρριψη των αιτήσεων, έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι η στήριξη παρέχεται στον κατάλληλο χρόνο και επιτυγχάνεται ο σκοπός λειτουργίας του Φορέα.
- ii. Ο Φορέας να εφαρμόσει κατάλληλες διαδικασίες έγκαιρης πληρωμής, ώστε να αποφεύγονται πληρωμές μετά την πάροδο μεγάλου χρονικού διαστήματος, αφήνοντας εκτεθειμένο τον φοιτητή, αλλά και πληρωμές σε μη δικαιούχα πρόσωπα (π.χ. φοιτητές/γονείς αντί ιδιοκτήτες υποστατικών).

4.6.6 Καταβολή Διδάκτρων

Σύμφωνα με το άρθρο 8.-(3) των Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 21/2016), η οικονομική βοήθεια αφορά κατά κανόνα τα διδάκτρα ιδρύματος ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης (ίδρυμα) ή ενοίκια φοιτητή. Από τον έλεγχο της Υπηρεσίας μας, διαπιστώθηκε ότι κατά την υποβολή της αίτησης ζητούνται μόνο «αποδείξεις πληρωμής και υπολοίπου διδάκτρων», ενώ θα έπρεπε να απαιτούνται επίσημα παραστατικά τιμολόγησης, προκειμένου να διασφαλίζεται η ακρίβεια και η ορθότητα του συνολικού ποσού των διδάκτρων για το ισχύον ακαδημαϊκό έτος. Ως παραδείγματα αναφέρονται οι αιτήσεις με αρ. ΦΑ12-2023/24, αρ.ΦΑ10-2023/24 και αρ.ΦΑ5-2021/22, όπου προσκομίστηκε απόδειξη πληρωμής μόνο για μέρος των διδάκτρων, χωρίς να υποβληθεί αποδεικτικό για το συνολικό ποσό και το υπόλοιπο που εκκρεμεί. Συνεπώς, δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί η ορθότητα του συνολικού ποσού των διδάκτρων που αναφέρεται στην αίτηση.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις διαδικασίες που ακολουθούνται από τον Φορέα, το υπόλοιπο των διδάκτρων, εάν κρίνεται απαραίτητο, επιβεβαιώνεται απευθείας από τα Ιδρύματα, καθώς η χορηγία καταβάλλεται απευθείας σε αυτά. Ωστόσο, η φράση «εάν κρίνεται απαραίτητο» είναι ασαφής και αφήνει περιθώρια για υποκειμενικές αποφάσεις. Επιπλέον, δεδομένου ότι ο έλεγχος αυτός δεν είναι πάντα εφικτός σε όλα τα Ιδρύματα, και ειδικότερα σε αυτά του εξωτερικού, τα σχετικά πιστοποιητικά θα πρέπει να ζητούνται από όλους τους αιτητές, για λόγους ομοιομορφίας και ίσης μεταχείρισης και να επισυνάπτονται στην αίτηση ως τεκμήρια. Επίσης, κατά την εξέταση της αίτησης, κρίνεται απαραίτητο όπως ο Φορέας έχει πλήρη πληροφόρηση σχετικά με τα διδάκτρα, τόσο τα συνολικά, όσο και τα εκκρεμή, για την λήψη σχετικής απόφασης.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Ο Φορέας να αναθεωρήσει τη διαδικασία υποβολής δικαιολογητικών, ώστε να απαιτείται υποχρεωτικά η προσκόμιση αναλυτικού τιμολογίου ή βεβαίωσης από το εκπαιδευτικό ίδρυμα, όπου να αναγράφεται το συνολικό ποσό των διδάκτρων για το ακαδημαϊκό έτος καθώς και το ποσό που εκκρεμεί κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

4.6.7 Εκπρόθεσμη Υποβολή Αίτησης

Η περίοδος υποβολής αιτήσεων, για την οικονομική χορηγία του ακαδημαϊκού έτους 2023-2024, ξεκίνησε στις 27 Οκτωβρίου 2023 και ολοκληρώθηκε την 1η Δεκεμβρίου 2023. Εντούτοις, κατά τον έλεγχο του επιλεγμένου δείγματος, εντοπίστηκε περίπτωση κατά την οποία η αίτηση με αριθμό ΦΑ12-2023/24, υποβλήθηκε εκπρόθεσμα και συγκεκριμένα στις 11 Δεκεμβρίου 2023, και παρόλα αυτά εγκρίθηκε. Η συγκεκριμένη περίπτωση δημιουργεί ερωτηματικά, τόσο όσον αφορά στο γεγονός ότι, παρά τη λήξη της προθεσμίας υπήρχε η δυνατότητα υποβολής της ηλεκτρονικής αίτησης, δηλαδή παρέμεινε ανοιχτή η πλατφόρμα, όσο και στο γεγονός ότι αιτήσεις που είχαν υποβληθεί εμπρόθεσμα φέρουν μεγαλύτερο αύξοντα αριθμό (Α/Α) αίτησης από την ΦΑ12, όπως για παράδειγμα οι αιτήσεις με Α/Α ΦΑ13, ΦΑ14 και ΦΑ10, οι οποίες υποβλήθηκαν στις 12.11.2023, 16.11.2023 και 18.11.2023, αντίστοιχα.

Όπως μας πληροφόρησε ο Φορέας, το γεγονός οφειλόταν σε τεχνικό ζήτημα, το οποίο έχει επιλυθεί.

4.7 Υπηρεσίες δημοσίων υπαλλήλων προς τον Φορέα και άλλα διοικητικά έξοδα

(α) Διαπιστώθηκε ότι οι εργασίες του Φορέα (π.χ. παραλαβή και εξέταση αιτήσεων, διεκπεραίωση πληρωμών, ετοιμασία οικονομικών καταστάσεων, οργάνωση εκδηλώσεων, ενημερωτικές εκστρατείες κ.λπ.) διενεργούνται από δημόσιους υπαλλήλους, και συγκεκριμένα της Προεδρίας και του Γενικού Λογιστηρίου, χωρίς να υπάρχει σχετική πρόνοια στη νομοθεσία ώστε να νομιμοποιείται το εν λόγω προσωπικό να παρέχει υπηρεσίες στον Φορέα. Επιπλέον, δεν υπάρχει οποιαδήποτε επιβάρυνση ή μεταφορά κόστους για τις υπηρεσίες και τους πόρους που του παρέχονται (όπως μισθοί, εξοπλισμός, γραφική ύλη κ.α.).

Επισημαίνεται επίσης ότι, σε σχετικό έλεγχο που διενήργησε η Υπηρεσία μας αναφορικά με το θέμα της «συμμόρφωσης με το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει την υπερωριακή απασχόληση του προσωπικού που υπηρετεί στην Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο» εντοπίστηκαν περιπτώσεις όπου, αποσπασμένη λειτουργός που απασχολήθηκε με θέματα του Φορέα έλαβε υπερωριακή αποζημίωση, με αποτέλεσμα την επιβάρυνση του Κρατικού Προϋπολογισμού, χωρίς το σχετικό κόστος να αποτυπώνεται στις οικονομικές καταστάσεις του Φορέα.

Συγκεκριμένα, από το δείγμα που εξετάσαμε διαπιστώθηκαν τα πιο κάτω:

Πίνακας 6: Υπερωριακή απασχόληση δημόσιου υπαλλήλου για απασχόληση στον Φορέα

Θέση	Περιγραφή υπερωριακής εργασίας (έντυπο υπερωριών)	Ημερομηνίες υπερωριακής εργασίας	Τρόπος αποζημίωσης
Λειτουργός Κοινωνικών Υπηρεσιών Α΄, αποσπασμένη στην Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο	Ετοιμασία σχετικών εκθέσεων του Φορέα	14.3.2023	Πληρωμή και ελεύθερος χρόνος
		23.3.2023	
		19.4.2023	
		24.4.2023	
	Γραφειακή εργασία Φορέα	12.6.2023	Πληρωμή και ελεύθερος χρόνος
		19.6.2023	
		20.6.2023	

Πηγή: Έντυπα υπερωριών Προεδρίας και Προεδρικού Μεγάρου

(β) Επιπλέον, πέραν των λειτουργικών και διοικητικών εξόδων του προσωπικού του Προεδρικού και Γενικού Λογιστηρίου, το οποίο διεκπεραιώνει λογιστικές και διοικητικές εργασίες για τον Φορέα, σημαντικά έξοδα προκύπτουν και από την πραγματοποίηση εκδηλώσεων, φιλανθρωπικών δείπνων και ενημερωτικών εκστρατειών που πραγματοποιούνται στους χώρους του Προεδρικού Μεγάρου. Ενδεικτικά, αναφέρεται εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στις 16.10.2024 με την ευκαιρία της έναρξης της περιόδου υποβολής αιτήσεων για το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Η Επιτροπή να προωθήσει τις απαραίτητες ενέργειες ώστε τα άτομα που απασχολούνται από τον Φορέα να καλύπτονται νομοθετικά.

4.8 Φιλανθρωπικά δείπνα/εκδηλώσεις για σκοπούς συγκέντρωσης δωρεών/εισφορών

Με βάση πληροφόρηση που έχουμε λάβει από τον Φορέα, τα φιλανθρωπικά δείπνα/εκδηλώσεις γίνονται για σκοπούς συγκέντρωσης δωρεών/εισφορών και χορηγούνται από τους διοργανωτές, ή στις περιπτώσεις όπου οργανώνονται από τον Φορέα χορηγούνται αποκλειστικά από τους υποστηρικτές/χορηγούς. Οποιαδήποτε ποσά καταβάλλονται ως δωρεές/εισφορές κατά τη διάρκεια των δείπνων/εκδηλώσεων αυτών αποτελούν μέρος των εσόδων του Φορέα. Στον πιο κάτω πίνακα παρατίθενται τα φιλανθρωπικά δείπνα/εκδηλώσεις που διοργανώθηκαν κατά τα υπό εξέταση έτη.

Πίνακας 7: Φιλανθρωπικά δείπνα/Εκδηλώσεις

Ημερομηνία διεξαγωγής	Όνομα διοργανωτή	Όνομα υποστηρικτή/χορηγού
7.9.2018	Φυσικό Πρόσωπο	-
7.9.2019	Φυσικό Πρόσωπο	-
8.9.2022	Φορέας	Υποστηρικτής/Χορηγός: Εταιρεία Χορηγός φιλοξενίας: Εταιρεία Συντονιστής: Εταιρεία
19.10.2023	Φορέας	Χορηγός φιλοξενίας: Εταιρεία
17.12.2023	Φορέας	Υποστηρικτής/Χορηγός: Εταιρεία
31.5.2024	Φορέας	Υποστηρικτής/Χορηγός: Φυσικό Πρόσωπο
13.9.2024	Φορέας	Υποστηρικτής/Χορηγός: Φυσικό Πρόσωπο
16.10.2024	Φορέας	Χορηγός φιλοξενίας: Εταιρεία

Κατά την άποψη της Υπηρεσίας μας, η κάλυψη κόστους συγκεκριμένων δαπανών από φυσικά ή νομικά πρόσωπα στο πλαίσιο των φιλανθρωπικών δείπνων/εκδηλώσεων που διοργανώνει ο Φορέας αποτελεί έμμεση χορηγία. Για τις χορηγίες υπό μορφή κάλυψης συγκεκριμένων δαπανών δεν απαιτείται η διενέργεια οποιασδήποτε λογιστικής καταχώρησης στους λογαριασμούς του Φορέα, ωστόσο ενδείκνυται όπως για σκοπούς διαφάνειας τηρείται ειδικό μητρώο, το οποίο να περιέχει κατά περίπτωση τα εξής:

- α. Την ονομασία του χορηγού.
- β. Αναγνωριστικό αριθμό του χορηγού (αριθμό δελτίου ταυτότητας για φυσικά πρόσωπα, αριθμό εγγραφής για νομικά πρόσωπα).
- γ. Περιγραφή του είδους της χορηγίας που λήφθηκε.
- δ. Αξία χορηγίας που λήφθηκε.

4.9 Απουσία προϋποθέσεων αποδοχής δωρεών/εισφορών προς τον Φορέα

Διαπιστώθηκε ότι στο εν ισχύ νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την ίδρυση και λειτουργία του Φορέα, δεν περιλαμβάνονται ειδικές ρυθμίσεις σχετικά με τους όρους και τις συγκεκριμένες προϋποθέσεις αποδοχής δωρεών/εισφορών προς τον Φορέα, ώστε να διασφαλίζεται ότι η δράση των δωρητών δεν αντίκειται τόσο στο γράμμα όσο και στο πνεύμα της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας και πολιτικής

για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, διαφθοράς, απάτης και τρομοκρατίας, την αποφυγή σύγκρουσης συμφέροντος κ.α.

Αξίζει να αναφερθεί ότι, η Γραμματεία της Κυπριακής Προεδρίας Συμβουλίου της ΕΕ, αφού έλαβε υπόψη σχετικό εγχειρίδιο (Council's Presidency Handbook) της Γενικής Γραμματείας Συμβουλίου ΕΕ, θέσπισε κανόνες αποδοχής και διαχείρισης χορηγιών από Ιδιωτικούς Φορείς. Σκοπός των κανόνων αυτών, σύμφωνα με το Συμβούλιο ΕΕ, είναι να ληφθούν « ...όλα τα αναγκαία μέτρα για την αποφυγή τυχόν σύγκρουσης συμφερόντων και τυχόν κινδύνου φήμης για το Συμβούλιο που προκύπτουν από την αποδοχή της χορηγίας»

Στο πιο πάνω πλαίσιο, και για συμμόρφωση της με το σχετικό Εγχειρίδιο, η Γραμματεία της Κυπριακής Προεδρίας Συμβουλίου ΕΕ έχει εκδώσει Οδηγό, τον Απρίλιο 2025, όπου περιλαμβάνονται προϋποθέσεις για να δύνανται οι ενδιαφερόμενοι να κατηγοριοποιηθούν ως χορηγοί. Συγκεκριμένα, στο Μέρος 3.1.2 – «Προσωπική κατάσταση ενδιαφερόμενου», του εγχειριδίου αναφέρει ότι:

«για την αποδοχή χορηγίας και σύναψη συμφωνίας τα ενδιαφερόμενα μέρη πρέπει να πληρούν υποχρεωτικά τις παρακάτω προϋποθέσεις που αφορούν την προσωπική τους κατάσταση:

α. Να μην υπάρχει τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση εις βάρος τους για:

- (1) Συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση
- (2) Διαφθορά
- (3) Απάτη
- (4) Τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεόμενα με τρομοκρατικές δραστηριότητες
- (5) Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας
- (6) Παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων.

Νοείται ότι, η υποχρέωση αποκλεισμού ενδιαφερόμενου μέρους εφαρμόζεται επίσης όταν το πρόσωπο, εις βάρος του οποίου εκδόθηκε τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση, είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω ενδιαφερόμενου φορέα ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό.

β. Να μην έχουν αθετήσει τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης κατά την ημερομηνία υπογραφής της συμφωνίας.

γ. Να μην τελούν υπό πτώχευση, να μην έχουν υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης ή ειδικής εκκαθάρισης, ή να μην τελούν υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο, ή να μην έχουν υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή να μην έχουν αναστείλει τις

επιχειρηματικές τους δραστηριότητες ή να μην βρίσκονται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση που προκύπτει από παρόμοια διαδικασία προβλεπόμενη σε εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις.

δ. Να μην έχουν διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά τους και που αποδεδειγμένως διαπιστώθηκε με κατάλληλα μέσα από την Επιτροπή.

ε. Να αποφεύγει τη σύγκρουση συμφέροντος.

Νοείται ότι σε περίπτωση που ο Ενδιαφερόμενος Φορέας είναι κοινοπραξία προσώπων, οι ανωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται από όλα τα μέλη της κοινοπραξίας.»

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Εφόσον πρόκειται για αποδοχή εισφορών/δωρεών σε αμφότερες περιπτώσεις, ο Φορέας να ρυθμίσει το θέμα των προϋποθέσεων αποδοχής δωρεών/εισφορών, κατ' αναλογία του εν λόγω εγχειριδίου, μέσω έκδοσης Κανονισμών από το Υπουργικό Συμβούλιο, οι οποίοι να κατατεθούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων προς έγκριση.

5. Ιδιάζουσα Σχέση

(Η Υπηρεσία διενήργησε τον έλεγχο βάσει στοιχείων χωρίς να διερευνήσει προθέσεις ή κίνητρα, καθώς αυτό εκφεύγει του σκοπού του παρόντος ελέγχου)

Όπως προκύπτει ρητά από το άρθρο 4 (1) του Ν.156(Ι)2014, ο ΑΦΚΣ, για να μπορέσει να επιτελέσει το έργο του, βασίζεται εξ' ολοκλήρου σε ιδιωτικές εισφορές που καταβάλλονται από νομικά και φυσικά πρόσωπα.

Η καταβολή εισφορών προς το συγκεκριμένο Ειδικό Ταμείο, του οποίου προεδρεύει η σύζυγος του ΠτΔ, δημιουργεί συνθήκες ιδιάζουσας σχέσης, εφόσον τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που συνεισφέρουν στο ταμείο έχουν, πολύ πιθανόν, νόμιμες συναλλαγές με το κράτος, τα συμφέροντα τους επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από πολιτικές αποφάσεις, νομοσχέδια ή ενέργειες της εκτελεστικής εξουσίας.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε ανακοίνωση της, ημερ. 9.4.2021, με θέμα «Κατευθυντήριες γραμμές για την αποφυγή και τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων στο πλαίσιο του Δημοσιονομικού Κανονισμού (2021/C 121/01)» όπου παρέχεται τεχνική καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο ερμηνείας και εφαρμογής των κανόνων της ΕΕ προκειμένου να διευκολυνθεί η εκτέλεση και να ενθαρρυνθούν οι ορθές πρακτικές. Ειδικότερα, στο Μέρος 3.2.3 – Καταστάσεις που μπορεί αντικειμενικά να εκληφθούν ως σύγκρουση συμφερόντων αναφέρεται, μεταξύ άλλων, «Κάθε δραστηριότητα ή συμφέρον που θα μπορούσε να επηρεάσει την αμερόληπτη και αντικειμενική άσκηση των καθηκόντων δημοσιονομικού παράγοντα ή άλλου προσώπου και, ως εκ τούτου να επηρεάσει την εμπιστοσύνη του κοινού στη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ, αποτελεί κατάσταση που μπορεί να εκληφθεί ως σύγκρουση συμφερόντων.

Κατάσταση που εκλαμβάνεται ως σύγκρουση συμφερόντων μπορεί ιδίως να προκύψει όταν ένα πρόσωπο, ανεξάρτητα από τις προθέσεις του, μπορεί εύλογα να θεωρήσει ή να θεωρηθεί ότι έχει αντικρουόμενα προσωπικά και δημόσια συμφέροντα, τα οποία ενέχουν τον κίνδυνο να υπονομεύσουν την ικανότητα του προσώπου να εκπληρώσει τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις του με αμερόληπτο και αντικειμενικό τρόπο (π.χ. κίνδυνος ή πιθανότητα ευνοιοκρατίας ή εχθρότητας για λόγους οικογενειακού συμφέροντος και εθνικών ή πολιτικών δεσμών μπορεί αντικειμενικά να εκληφθεί ως σύγκρουση συμφερόντων). Μια εικαζόμενη σύγκρουση συμφερόντων καλύπτει αντικειμενικές περιστάσεις οι οποίες επηρεάζουν την εμπιστοσύνη στην ανεξαρτησία και την αμεροληψία προσώπου ή οντότητας, ακόμη και αν η σύγκρουση συμφερόντων δεν εκδηλωθεί ή ακόμη και αν το πρόσωπο δεν επηρεάζεται πραγματικά από την κατάσταση. Στο πλαίσιο αυτό, είναι εξαιρετικά σημαντικό να διασφαλίζεται τόσο η αποτελεσματική τήρηση των κανόνων για την αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων όσο και η αποφυγή τυχόν αμφιβολιών τις οποίες μπορεί να έχει ένα συνετό, ενημερωμένο, αντικειμενικό και καλόπιστο πρόσωπο σχετικά με τη συμμόρφωση της συμπεριφοράς ενός προσώπου που συμμετέχει στην εκτέλεση του προϋπολογισμού».

Έχοντας αναφέρει τα πιο πάνω, κατ' αναλογία και στα πλαίσια του θέματος που εξετάζεται, δημιουργήθηκαν προβληματισμοί κατά πόσο:

- ♦ υπάρχει σχέση, (ή φαίνεται να υπάρχει σχέση) επιρροής ή/και προσδοκία οφέλους,
- ♦ δημιουργείται η εντύπωση της μεροληπτικής μεταχείρισης, ακόμα και αν η εισφορά είναι αποδεδειγμένα ανεξάρτητη,
- ♦ δύναται να εκληφθεί ότι ο Φορέας χρησιμοποιείται ως επικοινωνιακό μέσο.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων, στις 26 Σεπτεμβρίου 2024 ψήφισε τροποποιητική Νομοθεσία, μέσω της οποίας επιτρεπόταν η δημοσιοποίηση των στοιχείων των δωρητών του Φορέα, η οποία κρίθηκε αντισυνταγματική από το Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο την 11^η Απριλίου 2025.

Ο έλεγχος της Υπηρεσίας μας καθώς και η παρούσα έκθεση δεν είχε σκοπό να ελέγξει τις ενέργειες αμφοτέρων, ούτε και να αποδώσει ευθύνες σε οποιονδήποτε εκ των συμμετεχόντων, όσον αφορά την σχέση που δημιουργείται μεταξύ τους, εφόσον η συγκεκριμένη σχέση έχει καθοριστεί από το 2014, μέσω της κείμενης νομοθεσίας.

Τα μεμονωμένα γεγονότα που καταγράφονται, είτε αυτά αφορούν καταβολή εισφορών, είτε ενέργειες της εκτελεστικής εξουσίας, δεν έχουν εξεταστεί εκ μέρους μας και δεν υποδηλώνουν οποιαδήποτε παρατυπία ή παράνομη πράξη, αλλά αποτελούν πεπραγμένα.

Ο συνδυασμός όμως των ενεργειών των εμπλεκόμενων με την καταβολή εισφορών σε φιλανθρωπικό ταμείο στο οποίο προεδρεύει η Πρώτη Κυρία, και μέλη της Επιτροπής αποτελούν οι Γενικοί Διευθυντές τριών Υπουργείων, δημιουργεί εύλογη υποψία αθέμιτης επιρροής ακόμη κι αν δεν υπάρχει παράβαση.

Σκοπός του ελέγχου ήταν αφενός να εντοπιστούν γεγονότα των οποίων ο συνδυασμός ενδέχεται να δημιουργεί εικόνα που δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα και αφετέρου να αναδειχθεί το θέμα ώστε να καθοριστούν κατάλληλοι και αποτελεσματικοί μηχανισμοί που να θωρακίζουν όλους τους εμπλεκόμενους από την τυχόν καχυποψία και αμφιβολία που δημιουργείται για αλλότρια κίνητρα, μειωμένη ανεξαρτησία και μεροληπτική μεταχείριση και να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των πολιτών.

Για τον έλεγχο μας ζητήσαμε να προσκομισθούν οι κατάλογοι με τις εισφορές για τα υπό εξέταση έτη 2018-2024.

Γεγονότα

Από τον κατάλογο των εισφορών, σε συνδυασμό με πληροφορίες από άλλες αρμόδιες υπηρεσίες, όπως Έφορος Εταιρειών και Υπουργείο Εσωτερικών, έχουμε να αναφέρουμε τα ακόλουθα:

- ♦ Σε επτά εταιρείες καταβλήθηκαν σημαντικά ποσά από το κράτος, ενώ σε τέσσερις περιπτώσεις καταβλήθηκαν πολύ μικρότερα ποσά, από δείγμα 24 περιπτώσεων (6 πάνω από €100.000, 12, μεταξύ €20.000 και €100.000 και 6 μέχρι €20.000) .

- ♦ Συγκεκριμένη εταιρεία, κατά τα έτη 2023-2024, ενώ διαπραγματευόταν με το κράτος, στα πλαίσια σύμβασης μεγάλης διάρκειας και αξίας, διενήργησε εισφορά στον Φορέα, αξίας €695.750 (2023 €395.750 και 2024 €300.000), ενώ η προηγούμενη της εισφορά στον Φορέα ήταν το 2018, για το ποσό των €100.000.
- ♦ Εταιρείες, οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της ναυτιλίας, ενώ δεν είχαν διενεργήσει καμία εισφορά στον Φορέα, κατά τα προηγούμενα έτη (2018-2022), το 2023 και το 2024 εισέφεραν σημαντικά ποσά. Συγκεκριμένα, η μία εταιρεία εκ των δύο με τις ψηλότερες εισφορές, εισέφερε €200.000 το κάθε έτος, ενώ η δεύτερη, διενήργησε εισφορά ύψους €400.000 το 2023 και €500.000 το 2024. Επιπρόσθετα, τρίτη εταιρεία που δραστηριοποιείται στον ίδιο κλάδο ενώ και πάλι δεν είχε κάνει οποιαδήποτε εισφορά στο παρελθόν (2018-2023), το 2024 εισέφερε το ποσό των €50.000 στον Φορέα. Την ίδια περίοδο, ο όμιλος στον οποίο ανήκει η εταιρεία με τις μεγαλύτερες εισφορές, ενεπλάκη σε μεγάλο συγχρηματοδοτούμενο έργο (από την ΕΕ) αξίας πέραν των €10εκ. Επιπλέον, αρχές 2024, το Υπουργικό Συμβούλιο, εξέδωσε διάταγμα σχετικό με τον φόρο χωρητικότητας (Κ.Δ.Π. 58/2024), το οποίο αναντίλεκτα επηρεάζει τη φορολόγηση των ναυτιλιακών εταιρειών.
- ♦ Εταιρεία η οποία αδειοδοτήθηκε από αρμόδιο φορέα, ως διαχειριστής πιστώσεων, τέλος του 2024, εισέφερε το ίδιο έτος €50.000 και το 2023, €30.000.
- ♦ Εταιρείες οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών για τις οποίες εξετάζονταν παραβάσεις ή/και βρίσκονταν σε διαδικασία συμβιβασμού με αρμόδια αρχή, εισέφεραν κατά την ίδια περίοδο ποσά €10.000 μέχρι €50.000.
- ♦ Πρόσωπα που συνδέονταν με το Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα (ΚΕΠ) συνείσφεραν σημαντικά ποσά στον Φορέα. Συγκεκριμένα,
 - φυσικό πρόσωπο και εταιρεία συνδεδεμένη μαζί του εισέφεραν συνολικά €235.000 για τα έτη 2019-2024, με τα ποσά να κυμαίνονται από €10.000 μέχρι €70.000 για κάθε χρονιά,
 - δύο εταιρείες οι οποίες είχαν, η μία γενικό διευθυντή και η άλλη μέτοχο το ίδιο πολιτογραφηθέν πρόσωπο, εισέφεραν συνολικά από το 2018-2021, €280.000 εκ των οποίων, ποσό €220.000 ήταν το 2021,
 - άλλο φυσικό πρόσωπο, μέτοχος των πιο πάνω εταιρειών κατέβαλε στον Φορέα περίπου €170.000, εκ των οποίων οι €100.000 το 2023 και το υπόλοιπο ποσό, κατά τα έτη 2018-2019.
- ♦ Φυσικό πρόσωπο, στην εταιρεία του οποίου παραχωρήθηκε άδεια κατασκευής υποστατικού για εμπορική χρήση, διενέργησε εισφορά στον Φορέα, για τα έτη 2023 και 2024, €200.000 για κάθε έτος.

- ♦ Αλλοδαπό φυσικό πρόσωπο με υψηλή οικονομική επιφάνεια, το οποίο αποκήρυξε τη Ρωσική υπηκοότητα το 2022 και τώρα κατέχει δυο άλλες υπηκοότητες, εισέφερε το 2019 ποσό ύψους €250.000.
- ♦ Φυσικό πρόσωπο και δύο συνδεδεμένες μαζί του εταιρείες, εισέφεραν στον Φορέα περίπου €250.000, εκ των οποίων €150.000 το 2020 και το υπόλοιπο το 2023.
- ♦ Τρεις συνδεδεμένες εταιρείες στον τομέα της υγείας καταβάλαν στον Φορέα, ως εισφορά για τα έτη 2023 και 2024 το συνολικό ποσό των €90.000, ενώ αναμενόταν απόφαση από αρμόδιο όργανο σχετικά με συναλλαγές του ομίλου εταιρειών.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Με δεδομένη τη δικαστική απόφαση και αξιολογώντας την ιδιάζουσα κατάσταση του Φορέα, ενδείκνυται να εφαρμοστούν ασφαλιστικές δικλείδες προς αποφυγή δημιουργίας οποιασδήποτε καχυποψίας.

Ένα μέτρο που θα μπορούσε να βοηθήσει σημαντικά στο θέμα της διαφάνειας, χωρίς κατά την άποψη της Υπηρεσίας μας να προσκρούει στην απόφαση του Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου, είναι όπως η Επιτροπή Διαχείρισης του Φορέα θεσπίσει εσωτερική διαδικασία όπου θα αποδέχεται εισφορές **μόνο** από εισφορείς οι οποίοι, ταυτόχρονα με την καταβολή της εισφοράς, θα δίνουν και τη συγκατάθεση τους για δημοσιοποίηση της εισφοράς τους. Για σκοπούς πρακτικότητας αλλά και ουσίας, αυτό δύναται να εφαρμόζεται για εισφορές μεγαλύτερες συγκεκριμένου ποσού, π.χ. €20.000 ανά έτος.

Τα οφέλη τέτοιας ρύθμισης συνοψίζονται ως εξής:

- ♦ Ο Φορέας άμεσα και αυτόβουλα θα λάβει μέτρο το οποίο θα ενισχύσει σημαντικά τη διαφάνεια και θα ελαχιστοποιήσει την οποιαδήποτε καχυποψία.
- ♦ Δεν απαιτείται νομοθετική ρύθμιση, παρόλο που η Βουλή των Αντιπροσώπων θα μπορούσε να το ρυθμίσει, αν το επιθυμεί, και νομοθετικά.
- ♦ Σε μεγάλο βαθμό, δεν θα επηρεαστούν οι εισφορές από φυσικά πρόσωπα εφόσον συνήθως τα ποσά που καταβάλλονται από αυτά είναι κάτω από €20.000, ενώ παράλληλα και ταυτόχρονα διατηρείται και η εμπιστευτικότητα.
- ♦ Αποτελεί σύνηθες και βέλτιστη πρακτική για τις περισσότερες ιδιωτικές εταιρείες που καταβάλλουν σημαντικά ποσά, στα πλαίσια της εταιρικής διακυβέρνησης, να δημοσιοποιούν τις εισφορές τους για σκοπούς διαφάνειας, οπότε λογικά οι περισσότερες εταιρείες λογικά θα συγκατατεθούν στη δημοσιοποίηση της πράξης τους.

- ♦ Επιτυγχάνεται κατά αναλογία ευθυγράμμιση με ΟΟΣΑ ο οποίος συστήνει, για σκοπούς δεοντολογίας, όπως οι επιχειρήσεις δημοσιεύουν το ύψος και τη φύση των φιλανθρωπικών εισφορών τους, ιδιαίτερα όταν αυτές σχετίζονται με κυβερνητικούς ή δημόσιους φορείς.⁵⁶

⁵ G20/OECD Principles of Corporate Governance: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2023/09/g20-oecd-principles-of-corporate-governance-2023_60836fcb/ed750b30-en.pdf

⁶ OECD, Regulating Corporate Political Engagement Trends, challenges and the role for investors: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2022/03/regulating-corporate-political-engagement_180040f6/8c5615fe-en.pdf

Σχόλια Ελεγχόμενου Φορέα / Ελεγχόμενων Φορέων

Το προσχέδιο της παρούσας Ειδικής Έκθεσης διαβιβάστηκε με επιστολή στον ΑΦΚΣ, με την παράκληση όπως έχουμε τα δικά του σχόλια και απόψεις ώστε να συμπεριληφθούν στην τελική μορφή της Ειδικής Έκθεσης. Η αυτούσια απαντητική επιστολή του ελεγχόμενου φορέα παρουσιάζεται στο **Παράρτημα III**. Σημειώνεται ότι, στην απάντηση του ελεγχόμενου φορέα γίνεται αναφορά σε θέματα που υπήρχαν στο προσχέδιο της Ειδικής Έκθεσης αλλά τελικά δεν έχουν συμπεριληφθεί στην τελική της μορφή, καθώς, κατά την κρίση της Υπηρεσίας μας, αυτά έχουν απαντηθεί επαρκώς ή/και έχουν επιλυθεί μέσα από την απάντηση του ελεγχόμενου φορέα.

Παραρτήματα

Παράρτημα Ι: Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή

Ευθύνη Ελεγκτικής Υπηρεσίας και διαφύλαξη της ανεξαρτησίας της

Οι Ειδικές Εκθέσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτή διενεργεί επί των πολιτικών (policies) και προγραμμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας ή άλλων ελεγχόμενων οργανισμών ή επί θεμάτων που αφορούν στον Προϋπολογισμό τους ή συγκεκριμένους τομείς αυτού, ή τα αποτελέσματα ελέγχων ιδιωτών ελεγκτών στους οποίους η Ελεγκτική Υπηρεσία έχει αναθέσει τον έλεγχο λογαριασμών οποιουδήποτε ελεγχόμενου υπ' αυτής οργανισμού, δυνάμει του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμου (Ν.113(Ι)/2002). Η Ελεγκτική Υπηρεσία επιλέγει και σχεδιάζει τις εν λόγω ελεγκτικές δραστηριότητες κατά τρόπον ώστε αυτές να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του δημόσιου συμφέροντος.

Η εκ μέρους της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παράθεση ευρημάτων ελέγχου γίνεται στη βάση όσων στοιχείων έχουν τεθεί ενώπιόν της.

Εκτός αν τούτο δηλωθεί ρητά, η μη παράθεση ευρημάτων επί ορισμένων πτυχών ή θεμάτων που αφορούν στο αντικείμενο του ελέγχου, δεν συνιστά διαβεβαίωση, ούτε και υποδηλοί ότι αυτά είναι απαλλαγμένα αδυναμιών ή σφαλμάτων ή αποκλίσεων από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, αφού ο εξωτερικός ελεγκτής δεν αναμένεται ότι μπορεί να εντοπίζει κάθε αδυναμία ή σφάλμα ή απόκλιση από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Οι συστάσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αποτελούν εισηγήσεις για τον τρόπο χειρισμού των παρατηρήσεων και ευρημάτων του ελέγχου. Σε καμία περίπτωση δεν δύναται να εκληφθεί ότι οι συστάσεις αυτές επηρεάζουν την ανεξαρτησία της Υπηρεσίας, ως εξωτερικού ελεγκτή ή ότι συνεπάγονται συμμετοχή της Υπηρεσίας στη λήψη οποιασδήποτε σχετικής απόφασης από τη διοίκηση της ελεγχόμενης οντότητας, η οποία εξακολουθεί να φέρει αποκλειστικά την ευθύνη για την ορθή και νόμιμη λήψη απόφασης, ως προς τον τρόπο χειρισμού των ευρημάτων ελέγχου και συστάσεων.

Ουδεμία πρόνοια στην παρούσα Έκθεση σημαίνει ή θα πρέπει να εκληφθεί, ότι με αυτή διατυπώνεται κατηγορία εναντίον οποιουδήποτε

προσώπου για εκ προθέσεως κατάχρηση εξουσίας ή για τη διάπραξη ποινικών ή άλλων αδικημάτων. Αυτά, αν υπάρχουν, θα πρέπει να διερευνηθούν από τις αρμόδιες αρχές, μόνο δε τα αρμόδια δικαστήρια μπορούν να κρίνουν κάποιο πρόσωπο ως ένοχο οποιουδήποτε αδικήματος. Τονίζεται, επίσης, ότι οι συστάσεις και τα ευρήματα της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αφορούν στους ελεγχόμενους φορείς και οποιαδήποτε αναφορά σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ουδώς εξυπακούει ότι αυτά έχουν προβεί κατ' ανάγκη σε οτιδήποτε μεμπτό, αφού κάτι τέτοιο εκφεύγει του πεδίου ελέγχου της παρούσας Έκθεσης.

Αρμοδιότητες Γενικού Ελεγκτή

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στο πλαίσιο των συνταγματικών αρμοδιοτήτων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, των προνοιών του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014) και των προνοιών του περί του Ανεξάρτητου Φορέα Κοινωνικής Στήριξης Νόμου (Ν.156(Ι)/2014).

Σύμφωνα με το άρθρο 9.-(1) του περί του Ανεξάρτητου Φορέα Κοινωνικής Στήριξης Νόμο (Ν.156(Ι)/2014) οι οικονομικές καταστάσεις του Φορέα καταρτίζονται το αργότερο μέχρι την 30^η Απριλίου του αμέσως επόμενου οικονομικού έτους, στο οποίο αναφέρονται και ελέγχονται από τον Γενικό Ελεγκτή.

Το άρθρο 116 του Συντάγματος της Δημοκρατίας ορίζει μεταξύ άλλων ότι ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από τον Βοηθό Γενικό Ελεγκτή, ασκεί κάθε άλλη εξουσία ή εκτελεί οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα ή υποχρεώσεις που καθορίζονται ή του αναθέτονται διά Νόμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 109 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο των λογαριασμών κάθε οντότητας Γενικής Κυβέρνησης, Επαρχιακών Οργανισμών Αυτοδιοίκησης, κρατικού οργανισμού και κρατικής επιχείρησης.

Ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.113(Ι)/2002) παρέχει σαφείς εξουσίες στον Γενικό Ελεγκτή, να ζητά στοιχεία σε οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής μορφής, επεξηγήσεις και πληροφορίες, γραπτές ή προφορικές, που κατά την κρίση του μπορούν να τον υποβοηθήσουν στην εκτέλεση του έργου του.

Παράρτημα II: Μεθοδολογία

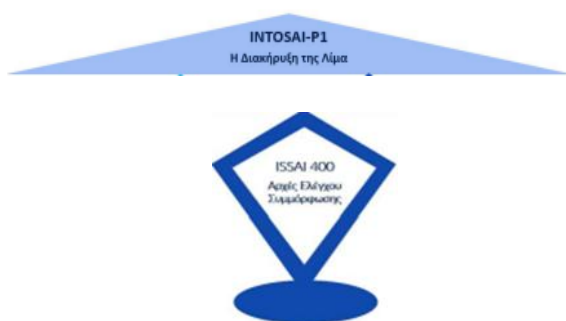
Πρότυπα ελέγχου

Ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο στη βάση διεθνών αναγνωρισμένων προτύπων ελέγχου που ο ίδιος αποφασίζει.

Όπως ρητά αναφέρεται στις Ελεγκτικές Οδηγίες που έχουν εκδοθεί από τον Γενικό Ελεγκτή, οι έλεγχοι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας διεξάγονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (ISSAI) που εκδίδει ο Διεθνής Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI), ο οποίος είναι ένας αυτόνομος, ανεξάρτητος, μη-πολιτικοποιημένος Οργανισμός, με ειδικό συμβουλευτικό καθεστώς προς το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο (ECOSOC) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Τα Πρότυπα ISSAI διαχωρίζουν τους ελέγχους που διενεργούνται από τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα σε τρεις κατηγορίες, τους οικονομικούς ελέγχους, τους ελέγχους συμμόρφωσης και τους διαχειριστικούς ελέγχους. Για τους ελέγχους αυτούς υπάρχει αριθμός ελεγκτικών προτύπων που είναι κοινά και αριθμός ελεγκτικών προτύπων που αφορούν ειδικά στην κάθε κατηγορία ελέγχου.

Η διενέργεια του παρόντος ελέγχου διέπεται κυρίως από τις διατάξεις του πιο κάτω Προτύπου:

Το θεμελιώδες Πρότυπο INTOSAI-P1 ουσιαστικά καταγράφει αυτούσια τη Διακήρυξη, η οποία υιοθετήθηκε το 1977 από το Παγκόσμιο Συνέδριο του INTOSAI στη Λίμα του Περού (Διακήρυξη της Λίμα). Όπως στο ίδιο το Πρότυπο καταγράφεται, το έγγραφο αυτό θεωρείται η “Magna Carta” στην άσκηση εξωτερικού ελέγχου των κυβερνήσεων, καθώς έθεσε τα θεμέλια του δημόσιου ελέγχου. Η Διακήρυξη θέτει τα βασικά σημεία ελέγχου και τις βασικές αρχές για τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα που είναι αναγκαίες, ώστε να επιτευχθούν ανεξάρτητα και αντικειμενικά αποτελέσματα. Οι αρχές που εγκαθιδρύθηκαν στη Διακήρυξη της Λίμα αναγνωρίστηκαν από τις Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ με αρ. 66/209 (ημερ. 22.12.2011) και 69/228 (ημερ. 19.12.2014). Το Πρότυπο INTOSAI-P1, όπως και το Πρότυπο INTOSAI-P10 (Διακήρυξη του Μεξικού), αποτελούν μέρος του κοινοτικού κεκτημένου.

Το Πρότυπο ISSAI 400 ορίζει τον έλεγχο συμμόρφωσης ως μια ανεξάρτητη εκτίμηση του κατά πόσο ένα δεδομένο θέμα είναι σύμφωνο με τις αρχές που έχουν οριστεί ως κριτήρια ελέγχου. Οι έλεγχοι αυτοί αποσκοπούν στην αξιολόγηση του κατά πόσο οι ενέργειες του ελεγχόμενου φορέα συνάδουν με τις αρχές ή κανόνες που τον διέπουν. Οι αρχές και κανόνες αυτοί μπορεί να αφορούν στη συμμόρφωση με διατάξεις των σχετικών Νόμων, Κανονισμών ή συμφωνιών ή με τις γενικές αρχές χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης και συμπεριφοράς δημοσίων αξιωματούχων.

Ελεγκτική προσέγγιση

Ο παρών έλεγχος βασίστηκε σε στοιχεία που υποβλήθηκαν από τον Φορέα, σε επισκόπηση εγγράφων, μητρώων, αρχείων αλληλογραφίας φακέλους αιτήσεων, καθώς και στη διενέργεια συναντήσεων με το προσωπικό.

Ο έλεγχος καλύπτει τα έτη από 2018 μέχρι 2024, εκτός όπου ρητά αναφέρεται διαφορετικά. Τα ευρήματα του ελέγχου διαβιβάστηκαν για σχόλια και απόψεις στον Φορέα ... και η απάντηση παρουσιάζεται αυτούσια στο Παράρτημα III.

Διευκρινίζουμε ότι, για σκοπούς δημοσίευσης της παρούσας Ειδικής Έκθεσης, έχουν απαλειφθεί όλες οι αναφορές που αφορούν σε προσωπικά δεδομένα. Κατ’ αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η συμμόρφωση με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, χωρίς ωστόσο να περιορίζεται ουσιαστικά η κοινοποίηση των ευρημάτων και διαπιστώσεων της Υπηρεσίας μας που επιβάλλουν τα εφαρμοστέα διεθνή πρότυπα.

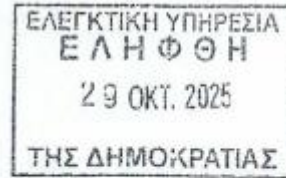
Κριτήρια ελέγχου

Για σκοπούς του παρόντος ελέγχου συμμόρφωσης χρησιμοποιήθηκαν, ως αρχές και κανόνες, τα ακόλουθα:

- ♦ Ο περί του Ανεξάρτητου Φορέα Κοινωνικής Στήριξης Νόμος (Ν.156(Ι)/2014).
- ♦ Οι περί του Ανεξάρτητου Φορέα Κοινωνικής Στήριξης (Λειτουργία της Επιτροπής Διαχείρισης και Κριτήρια Επιλογής) Κανονισμοί του 2016 (Κ.Δ.Π. 21/2016).
- ♦ Ο περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμος [Ν.158(Ι)/99].
- ♦ Ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμος [Ν.113(Ι)/2002].
- ♦ Ο περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.38(Ι)/2014).
- ♦ Ο περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμος (Ν.20(Ι)/2014).

Παράρτημα III: Αυτούσια απαντητική επιστολή από Ελεγχόμενο Φορέα

Στις 04/11/2025, λάβαμε γραπτή ενημέρωση από τον Ταμία του Φορέα για τον αποχαρκτηρισμό της πιο κάτω επιστολής, από εμπιστευτική σε μη διαβαθμισμένη.

**ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ
INDEPENDENT SOCIAL SUPPORT BODY**

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ , 1400 ΛΕΥΚΩΣΙΑ, Τηλ. 22867400

Presidential Palace, 1400 Nicosia , Tel 22867400

ΠΡΟΕΔΡΟΣ- PRESIDENT
Κα Φιλίππα Καρσερά Χριστοδουλίδη
Πρώτη Κυρία της
Κυπριακής Δημοκρατίας
Mrs Philippa Karsera Christodoulides
First Lady of the Republic
of Cyprus

Αρ. φακ.: 30.09.039.001
Αρ. τηλ.: 22602252
E-mail: aantoniades@treasury.gov.cy

TAMIAS-TREASURER
Γενικός Λογιστής
Κυπριακής Δημοκρατίας
Accountant General of the
Republic of Cyprus

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ - ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΗ

29 Οκτωβρίου 2025

Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας

ΜΕΛΗ-MEMBERS
Γενικός Διευθυντής Υπουργείου
Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Permanent Secretary, Ministry of
Labour and Social Insurance

Γενικός Διευθυντής Υπουργείου
Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας
Permanent Secretary,
Ministry of Education, Sport and Youth

Γενικός Διευθυντής
Υπουργείου Υγείας
Permanent Secretary, Ministry of Health

Αρ. Λογαριασμού /Account No.:
IBAN: CY64 0010 0001 0000 0000 0600 1019
SWIFT Code CBCYCY2NACC
Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου
Central Bank of Cyprus

**Θέμα: Ανταπόκριση της Επιτροπής Διαχείρισης του Ανεξάρτητου
Φορέα Κοινωνικής Στήριξης (ο «Φορέας») στο προσχέδιο της
Ειδικής Έκθεσης της Ελεγκτικής Υπηρεσίας επί του ελέγχου
συμμόρφωσης για τα έτη 2018-2024**

Σε συνέχεια της κοινοποίησης της επιστολής μου ημερ. 27/10/2025 σχετικά με τον έλεγχο του Φορέα, παραθέτω πιο κάτω τα γενικά σχόλια επί του αναθεωρημένου προσχεδίου της ειδικής έκθεσης που μάς έχετε αποστείλει :

1. Μεθοδολογία και Κριτήρια Ελέγχου

Διαπιστώνουμε ασυνέπεια μεταξύ της αρχικής και της αναθεωρημένης έκδοσης της έκθεσής σας ως προς τον σκοπό και τα κριτήρια του ελέγχου. Ενώ αρχικά ορίζατε ως σκοπό τη συμμόρφωση με το νομοθετικό πλαίσιο για εισφορές/δωρεές και παροχή οικονομικής στήριξης, στη συνέχεια προστέθηκε και η διερεύνηση ενδεχόμενης σύγκρουσης συμφερόντων, καθώς και διαχειριστικά θέματα. Επισημαίνουμε ότι τα κριτήρια ελέγχου στο Παράρτημα II αναφέρονται μόνο σε συμμόρφωση και όχι σε διαχειριστικό έλεγχο, ενώ το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο για σύγκρουση συμφερόντων είναι ο Ν.158(I)/99.

2. Πολιτική διάσταση και ρόλος της Ελεγκτικής Υπηρεσίας (ΕΥ)

Η προσέγγιση της ΕΥ λαμβάνει πολιτική διάσταση, καθώς γίνεται προσπάθεια εργαλειοποίησης του ελέγχου για την εξυπηρέτηση πολιτικών σκοπιμοτήτων, γεγονός που δεν συνάδει με τον σκοπό του ελέγχου συμμόρφωσης. Η τοποθέτηση της ΕΥ για τη σύνδεση της προεδρίας του Φορέα με τη σύζυγο του ΠτΔ, ενώ προβλέπεται από τον νόμο, παρουσιάζεται με τρόπο που δημιουργεί εσφαλμένες εντυπώσεις για κατάχρηση εξουσίας, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το συνταγματικό και νομικό πλαίσιο.

3. Νομικά ζητήματα – Απόφαση Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου

Υπενθυμίζεται η απόφαση του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου (Γνωμάτευση 11/4/2025), σύμφωνα με την οποία η δημοσιοποίηση των επωνυμιών νομικών προσώπων χωρίς διάκριση παραβιάζει το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή και τα προσωπικά δεδομένα, ενώ καταστρατηγεί και τον Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Το Δικαστήριο δεν διαπίστωσε «ιδιάζουσα σχέση» όπως αναφέρεται στην έκθεσή σας, αλλά εξέτασε το ζήτημα υπό το πρίσμα του ενωσιακού δικαίου.

4. Εφαρμογή του Προτύπου ISSAI 400 & Ευρωπαϊκό Πλαίσιο

Η προσέγγισή σας παρουσιάζει αστοχίες ως προς το Πρότυπο ISSAI 400, καθώς γίνεται χρήση κριτηρίων που δεν αφορούν άμεσα ή έμμεσα τον Φορέα (π.χ. Δημοσιονομικός Κανονισμός ΕΕ, κανόνες Συμβουλίου ΕΕ). Η Ανακοίνωση της Επιτροπής (9/4/2021) αφορά μόνο την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ και δεν σχετίζεται με το παρόν ζήτημα. Η αναφορά σε σύγκρουση συμφερόντων πρέπει να βασίζεται σε σαφή νομικά δεδομένα και όχι σε εικασίες.

5. Παρουσίαση Δεδομένων και Διαφάνεια

Θα ήταν πιο χρήσιμο να παρουσιαστούν συνοπτικοί πίνακες με τα ποσά των δωρεών ανά κατηγορία ύψους, κανάλι είσπραξης και καθεστώς δωρητών, όπως έχει ήδη κατατεθεί στη Βουλή. Επίσης, η στατιστική παρουσίαση της οικονομικής στήριξης ανά είδος (δίδακτρα, ενοίκια, εφάπαξ βοήθεια) θα προσέφερε πληρέστερη εικόνα.

6. Διαδικασίες και Πρακτικές του Φορέα

Ο Φορέας δεν αποδέχεται μετρητά ως μέσο δωρεάς, ενώ οι πληρωμές προς φοιτητές ή οικογένειες γίνονται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και με προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων, όπως προβλέπεται από τον κανονισμό λειτουργίας. Η αναφορά σε «μετρητά» στην έκθεσή σας δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

7. Διαδικασία Ελέγχου και Επικοινωνία

Σε αρκετά ευρήματα δεν υπήρξε επικοινωνία με λειτουργούς του Φορέα για να ληφθούν υπόψη οι θέσεις μας, με αποτέλεσμα να καταγράφονται ανακρίβειες (π.χ. για εκπρόθεσμες αιτήσεις, επιβεβαίωση ενοικιαστηρίου, υπόλοιπο διδάκτρων).

8. Συμπέρασμα Ελέγχου

Στην ειδική έκθεση δεν διατυπώνεται σαφές συμπέρασμα ως προς τα κριτήρια ελέγχου που ορίσατε στη μεθοδολογία σας. Θα επιθυμούσαμε να συμπεριληφθεί σχετικό συμπέρασμα.

9. Συγκριτική Αξιολόγηση

Η σύγκριση του Φορέα με κυβερνητικά τμήματα (π.χ. Γραμματεία Κυπριακής Προεδρίας) δεν είναι ορθή. Προτείνουμε η αξιολόγηση να γίνεται με βάση αντίστοιχους φιλανθρωπικούς οργανισμούς, όπως ο EASPD και το Social Platform.

10. Διακυβέρνηση και Διαφάνεια

Η Επιτροπή Διαχείρισης αποτελείται από περισσότερα μέλη, με συμμετοχή θεσμών του Δημοσίου, και η Πρώτη Κυρία προεδρεύει μόνο αν το επιθυμεί. Οι εισηγήσεις για αιτήσεις γίνονται χωρίς πρόσβαση σε προσωπικά δεδομένα των αιτητών, γεγονός που διασφαλίζει τη διαφάνεια και την αντικειμενικότητα της διαδικασίας.

11. Έλεγχος Πηγής Εισοδήματος

Η απαίτηση για έλεγχο πηγής εισοδήματος πριν από κάθε δωρεά δεν είναι ρεαλιστική, καθώς το ισχύον πλαίσιο και οι διαδικασίες του Φορέα δεν το επιτρέπουν. Οι δωρεές μέσω τραπεζών και πιστωτικών καρτών υπόκεινται ήδη σε ελέγχους από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (AML).

Συνοψίζοντας, θεωρούμε ότι η έκθεση θα πρέπει να αναθεωρηθεί ώστε να αποτυπώνει με μεγαλύτερη ακρίβεια το νομικό και λειτουργικό πλαίσιο του Φορέα, να λαμβάνει υπόψη τις πραγματικές διαδικασίες που τον διέπουν και να διασφαλίζει την αντικειμενικότητα και τη διαφάνεια.

Επιπλέον, οι αναλυτικές απαντήσεις μας επί του περιεχομένου της ειδικής έκθεσης είναι ενσωματωμένες στο συνημμένο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση ή περαιτέρω πληροφορία.

Ανδρέας Αντωνιάδης
Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας
Ταμίας Ανεξάρτητου Φορέα Κοινωνικής Στήριξης

Απαντήσεις από Επιτροπή Διαχείρισης στα ευρήματα της Ελεγκτικής Υπηρεσίας – Έλεγχος συμμόρφωσης του Ανεξάρτητου Φορέα Κοινωνικής Στήριξης 2018-2024 (ο «Φορέας»)

1. Στην εισαγωγή της «Σύνοψης αποτελεσμάτων ελέγχου» γίνεται αναφορά **και** για «έλεγχο (για) θέματα διαχειριστικής φύσεως», είδος ελέγχου που δεν είχε συμπεριληφθεί στην ενημέρωση για τη διενέργεια του ελέγχου με επιστολή σας ημερ. 23/5/2024, αλλά ούτε και στην πρώτη έκδοση της Ειδικής Έκθεσης, ημερ. 25 Αυγούστου 2025.

1.2 Δεν γίνονται αποδεχτές δωρεές σε μετρητά ούτε τηρούνται λογαριασμοί σε μετρητά από τον Φορέα, παρά μόνο καταθέσεις σε Ειδικό Κυβερνητικό Λογαριασμό στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

1.3 Γίνονται αποδεχτές όλες οι δωρεές, αφού οι διαδικασίες αποδοχής εισπράξεων της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου διέπονται από μηχανισμούς ξεπλύματος βρώμικου χρήματος (AML), στη βάση συνεργασίας με όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στην ΕΕ.

Οι προϋποθέσεις για μη αποδοχή δωρεών από φορείς που εμπλέκονται σε ξέπλυμα βρώμικου χρήματος εφαρμόζονται για όλες τις δωρεές.

Θα αξιολογηθεί η υιοθέτηση επιπρόσθετων προϋποθέσεων αποδοχής δωρεών, στη βάση των αρχών της σκοπιμότητας και αναλογικότητας.

Η νομική βάση που γίνεται αναφορά δεν ισχύει στην περίπτωση του Φορέα, αφού δεν εφαρμόζεται ο Δημοσιονομικός Κανονισμός της ΕΕ στην Κυπριακή Δημοκρατία. Αντιθέτως, το Κράτος διέπεται από τον περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμο (Ν.20(Ι)/2014) και τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο (Ν.38(Ι)/2014), ως προς τη διαχείριση δημόσιων πόρων.

Στον τελευταίο, όσον αφορά τις δωρεές, στη βάση του άρθρου 36, «*δωρεές προς τη Δημοκρατία μπορούν να γίνουν αποδεκτές από τον Υπουργό (Οικονομικών) νοουμένου ότι εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον.*»

1.4 Η ταυτοποίηση των δωρητών είναι επιβεβλημένη, αφού αποστέλλονται ευχαριστήριες επιστολές από την Πρόεδρο του Φορέα μετά από το τέλος κάθε ακαδημαϊκής χρονιάς, δηλώνοντας με τον τρόπο αυτό τη νόμιμη αποδοχή της δωρεάς. Αυτή επιτυγχάνεται για τα φυσικά πρόσωπα μέσω του τραπεζικού τους λογαριασμού που διενεργούν την ηλεκτρονική πληρωμή, ενώ για τα νομικά πρόσωπα και μέσω διαδικτύου (π.χ. Μητρώο Επιχειρηματικών οντοτήτων του Εφόρου Εταιρειών για κυπριακές εταιρείες).

Η Επιτροπή Διαχείρισης, πέραν των πιο πάνω διαδικασιών, δεν διενεργεί κάποιους άλλους ελέγχους ως προς τις δωρεές που αποδέχεται, αφού αφενός δεν προνοείται στη νομοθεσία/ κανονισμούς που διέπουν τη λειτουργία του Φορέα και αφετέρου ο Φορέας αποδέχεται δωρεές που πραγματοποιούνται μέσω εμβάσματος ή μέσω της JCC Smart, στον τραπεζικό λογαριασμό επ' ονόματι του Φορέα στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, ενώ οι δωρεές σε μετρητά δεν γίνονται αποδεχτές. Οι διαδικασίες αποδοχής εισπράξεων της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου διέπονται από μηχανισμούς ξεπλύματος βρώμικου χρήματος (AML), οι οποίοι

εφαρμόζονται από όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της ΕΕ στη βάση εφαρμογής των σχετικών οδηγιών. Ως εκ τούτου, η νομιμότητα των εισερχόμενων εμβασμάτων έχει πιστοποιηθεί στο πλαίσιο των πιο πάνω ελέγχων. Τούτου λεχθέντος, δεν τηρούνται από την Επιτροπή Διαχείρισης επιπλέον στοιχεία, πέραν των όσων έχουν ήδη διαβιβαστεί στην Ελεγκτική Υπηρεσία σχετικά με τους δωρητές του Φορέα.

1.5 – 1.9 Δίδετε την εντύπωση στον αναγνώστη ότι αυτές οι αναφορές σας έχουν να κάνουν με οτιδήποτε το μεμπτό, όσον αφορά τον Φορέα.

Αναφέρεστε σε αποδοχή δωρεών από την Επιτροπή Διαχείρισης του Φορέα, συνδέοντας το διαχειριστικό όργανο ενός Ειδικού Ταμείου του Δημοσίου με τα διοικητικά όργανα της Κυβέρνησης (Υπουργικό Συμβούλιο), ανεξάρτητων ρυθμιστικών και εποπτικών αρχών (Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, Επιτροπή Ανταγωνισμού) και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς), αλλά και Συντονιστών συμφωνιών παραχώρησης και συμβάσεων.

Ενώ το Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα (ΚΕΠ) έχει τερματιστεί τον Νοέμβριο του 2020, συσχετίζετε τις εισφορές/δωρεές προς τον Φορέα, από πρόσωπα «που συνδέονταν» με αυτό.

Κατά τη άποψή μας, η ανάλυση ανά είδος των επιχειρήσεων που έχουν προβεί σε δωρεές (ναυτιλιακές, χρηματοπιστωτικές κλπ.) .), η αναφορά σε επιχειρήσεις που έχουν συναλλαγές με το Κράτος, ο συσχετισμός της αποδοχής δωρεών από την Επιτροπή Διαχείρισης με τη δικαιοδοσία άλλων διοικητικών οργάνων στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα, αλλά και ιδιαίτερα η αυθαίρετη διασύνδεσή σας με το Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα (ΚΕΠ), δε σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με τον έλεγχο της νομικής συμμόρφωσης, αφού δεν υπάρχει οποιοσδήποτε περιορισμός ή ανάγκη κατηγοριοποίησης των δωρεών ανά είδος επιχείρησης ή άλλως πως, στο ρυθμιστικό πλαίσιο.

Επιπλέον, δεν μπορούμε να αντιληφθούμε τη βάση με την οποία εξετάζεται αν κάποιος από τους δωρητές έχει ανοικτές υποθέσεις με το Κράτος και τη σημασία που αυτό προσδίδει, ως προς την αποδοχή των δωρεών. Το ενδεχόμενο να υπάρχει τέτοια περίπτωση στους 110 και πλέον δωρητές, μεταξύ των οποίων μεγάλοι όμιλοι εταιρειών, είναι λογικό αλλά άνευ ουσίας, κατά την άποψή μας.

Με βάση τα πιο πάνω, ποιο είναι το εύρημα σε αυτές τις ενότητες; Με βάση ποια ερώτηση ελέγχου νομικής συμμόρφωσης; Με βάση ποια ελεγκτικά κριτήρια;

1.10 Τόσο ο τρόπος υπολογισμού, όσο και το ύψος της οικονομικής βοήθειας που θα χορηγείται προσδιορίζεται σε Πρακτικά της Επιτροπής Διαχείρισης, τα οποία σας έχουν όλα προσκομιστεί. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή Διαχείρισης έχει καθορίσει από την ακαδημαϊκή χρονιά 2023/2024 το ύψος που θα παρέχεται στους δικαιούχους βάσει των πιο κάτω κριτηρίων:

(α) Μη λήπτης άλλης φοιτητικής χορηγίας/ υποτροφίας : €2.000

(β) Λήπτης άλλης φοιτητικής χορηγίας/ υποτροφίας: €1.500

(γ) Δικαιούχος βάσει Κατηγορίας Γ': €2.000 (βάσει απόφασης της 1η Συνεδρίας ημερ. 23/01/2025)

(δ) Αυξημένο ποσό: ποσό βάσει κριτηρίων (α) – (γ) + €500 → Σε περιπτώσεις που η κοινωνικοοικονομική κατάσταση των αιτητών είναι τόσο σοβαρή που χρήζει περαιτέρω στήριξης (βάσει απόφασης της 1η Συνεδρίας ημερ. 23/01/2025).

1.11 Ανεξάρτητα από τον ρόλο της Ελεγκτικής Υπηρεσίας να ελέγχει την εφαρμογή της πολιτικής και όχι τη θέσπιση πολιτικής, τα κριτήρια που έχουν θεσπιστεί από την Επιτροπή Διαχείρισης για την παροχή οικονομικής στήριξης είναι βασισμένα σε οικονομικούς και κοινωνικούς δείχτες, σε απλοποιημένη μορφή.

Στη βάση του ρυθμιστικού πλαισίου, ο Φορέας θεσπίζει, εφαρμόζει και δημοσιεύει κριτήρια επιλογής ατόμων που δύνανται να λάβουν οικονομική στήριξη, στη βάση των αρχών της αντικειμενικότητας, ισότιμης και δίκαιης μεταχείρισης, και διαφάνειας.

Στην ιστοσελίδα του Φορέα παρουσιάζονται τόσο τα κριτήρια των δικαιούχων που δύνανται να αιτηθούν, όσο και τα οικονομικά κριτήρια που εφαρμόζονται για κάθε κατηγορία ξεχωριστά, στη βάση εισοδημάτων και περιουσιακών στοιχείων. Επιπλέον, έχουν καθοριστεί οι κατηγορίες που εμπίπτουν στα έκτακτα περιστατικά/ συμβάντα και οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητάς τους, όπως τα αποτελέσματά τους να επηρεάζουν σοβαρά/ κρίσιμα/ δραστικά/ ουσιωδώς και άμεσα την κοινωνικοοικονομική κατάσταση της οικογένειας.

Πιο συγκεκριμένα, τα οικονομικά κριτήρια είναι βασισμένα στη δομή της οικογένειας και στον κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού στην Κύπρο, με βάση την ετήσια δημοσίευση της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας.

Λαμβάνοντας υπόψιν τις κοινωνικές συνθήκες των πολυτέκνων και μονογονιών, αλλά και στατιστικά στοιχεία ως προς τους αριθμούς αυτών των οικογενειών στην Κύπρο με εξαρτώμενους φοιτητές, έχουν καθοριστεί ξεχωριστές κατηγορίες με πιο χαλαρά οικονομικά κριτήρια.

Έχουν καθοριστεί κατηγορίες δικαιούχων με ιδιαίτερα ευαίσθητα χαρακτηριστικά (π.χ. φοιτητές υπό κηδεμονία από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας), χωρίς περιουσιακά και οικονομικά κριτήρια.

Αν και η σύστασή σας θα οδηγούσε σε πιο δίκαιη κατανομή της οικονομικής στήριξης, η πολιτική του Φορέα βασίζεται εξίσου στην αντικειμενική και απλή εφαρμογή των κοινωνικοοικονομικών κριτηρίων, ώστε να αποφεύγεται δυσανάλογο διοικητικό κόστος, λαμβάνοντας υπόψιν ότι το προσωπικό τόσο στη βάση της διοίκησης του Φορέα στην Προεδρία, όσο και το προσωπικό που υποστηρίζει τη χρηματοοικονομική διαχείρισή του στο Γενικό Λογιστήριο, έχουν άλλα κύρια καθήκοντα και πολλές φορές προσφέρουν τις υπηρεσίες τους για τον Φορέα με πολλή προθυμία απογεύματα και αργίες.

1.12 Δεν αποκλείονται οι μονογονεϊκές οικογένειες με ένα ή δύο εξαρτώμενα τέκνα, αλλά αυτές εμπίπτουν στην κατηγορία Α1.

Όπως έχει αναφερθεί και πιο πάνω, λαμβάνονται υπόψιν στατιστικά στοιχεία ως προς τους αριθμούς αυτών των οικογενειών στην Κύπρο και, δυστυχώς, οι δυνατότητες του Φορέα στο παρόν στάδιο δεν επαρκούν για χαλάρωση των κριτηρίων σε αυτή την κατηγορία οικογενειών.

Εντούτοις, θα αξιολογηθεί η σύστασή σας για την επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά, λαμβάνοντας υπόψιν την τότε οικονομική κατάσταση του Φορέα.

1.13 Θα αξιολογηθεί η θέσπιση προθεσμίας ολοκλήρωσης της διαδικασίας εξέτασης, έτσι ώστε να απορρίπτονται οι αιτητές που θα έχουν εκκρεμότητες για προσκόμιση στοιχείων, μετά την

καθορισμένη προθεσμία. Παράλληλα, θα ληφθούν σοβαρά υπόψη οι παράγοντες καθυστέρησης που δεν τελούν υπό τον έλεγχο των φοιτητών, ώστε να διασφαλιστεί η δίκαιη αντιμετώπισή τους.

1.14 – 1.15 Επισημαίνεται ότι η Ελεγκτική Υπηρεσία, σε σχέση με τα ευρήματα που αφορούν τις συγκεκριμένες ενότητες, δεν είχε επικοινωνήσει κατά τον έλεγχο με τον Φορέα, ώστε να ληφθεί υπόψη η θέση του ελεγχόμενου, με αποτέλεσμα αρκετά από αυτά να μην ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα (π.χ. σημεία που αφορούν εκπρόθεσμη υποβολή αιτήσεων, επιβεβαίωση ενεργού ενοικιαστηρίου εγγράφου, υπόλοιπο διδάκτρων κ.λπ.).

1.16 **Καμία από τις αιτήσεις δεν είχε υποβληθεί εκπρόθεσμα.** Κατά την υποβολή της αίτησης, η υποβληθείσα αίτηση μαζί με τα υποστηρικτικά έγγραφα αποστέλλονταν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε ηλεκτρονική διεύθυνση που είχε καθοριστεί από τον Φορέα.

Τα ηλεκτρονικά μηνύματα τίθονταν αυτόματα σε κατάσταση αναμονής (*quarantine*) για λόγους ασφάλειας και απαιτούσαν χειροκίνητη αποδέσμευση (*release*) προκειμένου να καταστούν προσβάσιμα από τους παραλήπτες. Σε περίπτωση που η αποδέσμευση δεν πραγματοποιείτο εντός 15 ημερών, δεν ήταν δυνατή η επεξεργασία ή η ανάκτησή τους από τους λειτουργούς, γεγονός που δεν ήταν εις γνώση τους.

Ως αποτέλεσμα, μόλις οι λειτουργοί αντιλήφθηκαν το γεγονός αυτό, ζήτησαν από τον διαχειριστή του συστήματος να τους αποστείλει εκ νέου τα ηλεκτρονικά μηνύματα που περιείχαν αιτήσεις οι οποίες δεν είχαν τύχει αποδέσμευσης. Η ημερομηνία 11 Δεκεμβρίου αποτελεί την ημερομηνία αποστολής του ηλεκτρονικού μηνύματος και όχι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, γεγονός που δικαιολογείται και από τον αριθμό της αίτησης.

Το ζήτημα έχει πλέον επιλυθεί, καθώς οι αιτήσεις και τα υποστηρικτικά έγγραφα φυλάσσονται απευθείας στην πλατφόρμα υποβολής, σε τελική μορφή εφόσον υποβληθούν, στην οποία έχει διασφαλιστεί πρόσβαση και δυνατότητα παρακολούθησης από τους αρμόδιους λειτουργούς.

1.17 Δεν προβλέπεται στη νομοθεσία που διέπει τον Φορέα η ετοιμασία και η υποβολή προς έγκριση προϋπολογισμού. Σε αντίθεση, υπάρχει υποχρέωση για ετοιμασία οικονομικών καταστάσεων, το αργότερο μέχρι την 30ή Απριλίου του αμέσως επόμενου οικονομικού έτους, στο οποίο αναφέρονται και ελέγχονται από το Γενικό Ελεγκτή.

Η απουσία νομοθετικής πρόνοιας για ετοιμασία προϋπολογισμού, ενδεχομένως, γιατί οι πόροι του Φορέα δύναται να προέρχονται –

(α) από δωρεές ή/ και εισφορές, οι οποίες γίνονται προς το Φορέα από οποιοδήποτε πρόσωπο ή/ και

(β) από οποιαδήποτε άλλη νόμιμη πηγή ή/και νόμιμη δραστηριότητα, που έχει τύχει της προηγούμενης αποδοχής ή έγκρισης της Επιτροπής,

ενώ απαγορεύεται η με οποιοδήποτε τρόπο οικονομική ενίσχυση του Φορέα με πόρους που προέρχονται από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.

Να σημειωθεί ότι ο Φορέας δεν επωμίζεται οποιαδήποτε δαπάνη για τη λειτουργία του, με εξαίρεση τα ελεγκτικά δικαιώματα σε ιδιώτη ελεγκτή, μετά την απόφαση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας να αναθέσει τον οικονομικό έλεγχο του Φορέα σε ιδιώτες, μέσα στο προηγούμενο έτος.

Εντούτοις, κατά τον απολογισμό των δράσεων του Φορέα, ο οποίος είναι δημοσιευμένος στην ιστοσελίδα του, διενεργούνται εκτιμήσεις για την επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά, με βάση τις οποίες αναπροσαρμόζονται τα κριτήρια επιλεξιμότητας των αιτήσεων, αν κριθεί αναγκαίο.

Εν κατακλείδι, σε συνεννόηση με τον Υπουργό Οικονομικών, θα αξιολογηθεί η ανάγκη για έστω τυπική ετοιμασία και υποβολή προϋπολογισμού, στη γραμμή της σύστασής σας.

1.18 Οι δωρεές στον Φορέα γίνονται μέσω ηλεκτρονικών καναλιών, χωρίς να απαιτείται η φυσική παρουσία «Λειτουργού Είσπραξης Εσόδων». Ο Γενικός Λογιστής, υπό την ιδιότητά του ως Ταμίας του Φορέα, ενεργεί ως Λειτουργός Είσπραξης του Φορέα. Στις 23 Οκτωβρίου 2025, ο Ταμίας του Φορέα, βάσει της Οδηγίας αρ. 34 των Λογιστικών και Δημοσιονομικών Οδηγιών, όρισε Λειτουργό του Γενικού Λογιστηρίου ως Λειτουργό Είσπραξης Εσόδων του Φορέα.

1.19 Σε συμφωνία.

1.20 – 1.22 Θέση μας είναι ότι το εύρημα αυτό αφενός δεν αφορά τον σκοπό του ελέγχου και τη μεθοδολογία ελέγχου που έχετε παρουσιάσει στο Παράρτημα II, και αφετέρου δεν περιλαμβάνονται στοιχεία και πληροφόρηση στην έκθεση που να το εμπεριστατώνουν.

Αναφέρεστε σε ενδεχόμενη σύγκρουση συμφερόντων της αποδοχής δωρεών από την Επιτροπή Διαχείρισης του Φορέα, συνδέοντας το διαχειριστικό όργανο ενός Ειδικού Ταμείου του Δημοσίου, και ειδικότερα την Πρόεδρο του Φορέα, με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Η Επιτροπή Διαχείρισης ως το όργανο διακυβέρνησης του Φορέα δεν έχει καμία σχέση με αποφάσεις που λαμβάνονται από την Κυβέρνηση και την εφαρμογή πολιτικών που επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα τις εταιρείες-δωρητές.

2.1 Η ουσιαστικά μη αναφορά στην σύσταση της υποεπιτροπής εξέτασης των αιτήσεων από υπηρεσιακούς, καθώς και στο γεγονός ότι οι εισηγήσεις της υποεπιτροπής για έγκριση/ απόρριψη αιτήσεων από την Επιτροπή Διαχείρισης υποβάλλονται χωρίς να περιλαμβάνονται τα προσωπικά δεδομένα των αιτητών, αποτελεί ένα σημαντικό σημείο που δεν οδηγεί στο ξεκάθαρο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή Διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένης της Πρώτης Κυρίας, δεν έχουν πρόσβαση στα προσωπικά δεδομένα των αιτητών, τόσο πριν, όσο και κατά τη λήψη των αποφάσεων αξιολόγησης των αιτήσεων για οικονομική στήριξη. Θεωρούμε ότι η παρουσίαση αυτού του σημείου θα ενίσχυε την αξιοπιστία της διαδικασίας παροχής οικονομικής στήριξης προς τα άτομα που δυσπραγούν.

Οικονομική στήριξη

Στην έκθεσή σας αγνοείτε τη δυνατότητα, με βάση του κανονισμού λειτουργίας του Φορέα, για πληρωμή της οικονομικής βοήθειας προς «τον ίδιο το φοιτητή ή στην οικογένειά του, σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις», παρουσιάζοντας τις εξαιρετικές περιπτώσεις που έχουν πληρωθεί ο φοιτητής ή η οικογένειά του (κατόπιν προσκόμισης απόδειξης πληρωμής ενοικίου ή διδάκτρων) ως εύρημα του ελέγχου συμμόρφωσης.

2.2 Όταν είχαμε ενημερωθεί για τη διενέργεια του ελέγχου με επιστολή σας ημερ. 23/5/2024 «Σκοπός του ελέγχου ήταν να εξακριβωθεί κατά πόσο ο Φορέας συμμορφώνεται ουσιαστικά με το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις εισφορές/ δωρεές που λαμβάνονται από φυσικά/ νομικά

πρόσωπα, και της παροχής οικονομικής στήριξης σε φυσικά πρόσωπα» (παρ. 2.2 Σκοπός του ελέγχου, στην πρώτη έκδοση της Ειδικής Έκθεσης, ημερ. 25 Αυγούστου 2025).

Στην τελική μορφή της ειδικής έκθεσής σας του Νοεμβρίου 2025 έχετε προσθέσει (παρ. 2.2 Σκοπός του ελέγχου) και το «κατά πόσο προκύπτει ενδεχόμενη σύγκρουση συμφέροντος σχετικά με τις εισφορές/δωρεές που λαμβάνονται από φυσικά/νομικά πρόσωπα».

Επιπλέον, στην εισαγωγή της «Σύνοψης αποτελεσμάτων ελέγχου» γίνεται αναφορά και για «έλεγχο (για) θέματα διαχειριστικής φύσεως».

Στα κριτήρια ελέγχου δε στο Παράρτημα II: Μεθοδολογία, αναφέρεστε μόνο σε έλεγχο συμμόρφωσης (και όχι διαχειριστικό), ενώ το νομοθετικό πλαίσιο σε σχέση με την ενδεχόμενη σύγκρουση συμφέροντος είναι ο περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμος (Ν.158(I)/99).

Η πιο πάνω ασυνέπεια, κατά την άποψή μας, βρίσκεται σε **μη συμμόρφωση με το Πρότυπο ISSAI 400** που ορίζει τον έλεγχο συμμόρφωσης ως μια «**ανεξάρτητη εκτίμηση του κατά πόσο ένα δεδομένο θέμα είναι σύμφωνα με τις αρχές που έχουν οριστεί ως κριτήρια ελέγχου**».

2.3 Δεν έχετε αναφέρει τον λόγο που μόλις στις 7/10/2025 υποβλήθηκαν στην Ελεγκτική Υπηρεσία οι ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του Φορέα για τα περασμένα έτη 2020-2023, με αποτέλεσμα ο αναγνώστης να συμπεραίνει, ενδεχομένως, λανθασμένα ότι υπήρξε καθυστέρηση εκ μέρους της Επιτροπής Διαχείρισης, ενώ ο πραγματικός λόγος είναι η καθυστέρηση από την Ελεγκτική Υπηρεσία.

Επιπλέον, θα ήταν χρήσιμο οι αναγνώστες να γνωστοποιούνταν μέσω της ειδικής έκθεσής σας ότι οι οικονομικές καταστάσεις για τα πιο πάνω έτη, αλλά και για το έτος 2024, παρουσιάζουν αληθινή και δίκαιη εικόνα του Φορέα, κατά τη γνώμη των ελεγκτών.

3.1 Ποιο είναι το εύρημα της Ελεγκτικής Υπηρεσίας σε αυτή την ενότητα και ποια η σύσταση;

Δίδετε την εντύπωση στον αναγνώστη ότι αυτές οι αναφορές σας έχουν να κάνουν με οτιδήποτε το μεμπτό, όσον αφορά τον Φορέα.

Το αποθεματικό, με τη μορφή κατάθεσης σε Ειδικό Λογαριασμό της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, τηρείται προς συμμόρφωση με τις αρχές της διαχείρισης των οικονομικών πόρων στη βάση των αρχών της βιωσιμότητας, της σύνεσης, της σταθερότητας, της συνέπειας και της διαφάνειας, οι οποίες προβλέπονται στον περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(I)/2014).

Επιπρόσθετα, δεν γίνονται αποδεχτές δωρεές σε μετρητά ούτε τηρούνται λογαριασμοί σε μετρητά από τον Φορέα, παρά μόνο καταθέσεις σε Ειδικό Κυβερνητικό Λογαριασμό στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

3.2 Δεν προβλέπεται στη νομοθεσία που διέπει τον Φορέα η ετοιμασία και η υποβολή προς έγκριση προϋπολογισμού. Σε αντίθεση, υπάρχει υποχρέωση για ετοιμασία οικονομικών καταστάσεων, το αργότερο μέχρι την 30ή Απριλίου του αμέσως επόμενου οικονομικού έτους, στο οποίο αναφέρονται και ελέγχονται από το Γενικό Ελεγκτή.

Η απουσία νομοθετικής πρόνοιας για ετοιμασία προϋπολογισμού, ενδεχομένως, γιατί οι πόροι του Φορέα δύνανται να προέρχονται –

(α) από δωρεές ή/ και εισφορές, οι οποίες γίνονται προς το Φορέα από οποιοδήποτε πρόσωπο ή/ και

(β) από οποιαδήποτε άλλη νόμιμη πηγή ή/και νόμιμη δραστηριότητα, που έχει τύχει της προηγούμενης αποδοχής ή έγκρισης της Επιτροπής,

ενώ απαγορεύεται η με οποιοδήποτε τρόπο οικονομική ενίσχυση του Φορέα με πόρους που προέρχονται από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.

Να σημειωθεί ότι **ο Φορέας δεν επωμίζεται οποιαδήποτε δαπάνη για τη λειτουργία του**, με εξαίρεση τα ελεγκτικά δικαιώματα σε ιδιώτη ελεγκτή, μετά την απόφαση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας να αναθέσει τον οικονομικό έλεγχο του Φορέα σε ιδιώτες, μέσα στο προηγούμενο έτος.

Εντούτοις, κατά τον απολογισμό των δράσεων του Φορέα, ο οποίος είναι δημοσιευμένος στην ιστοσελίδα του, διενεργούνται εκτιμήσεις για την επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά, με βάση τις οποίες αναπροσαρμόζονται τα κριτήρια επιλεξιμότητας των αιτήσεων, αν κριθεί αναγκαίο.

Εν κατακλείδι, σε συνεννόηση με τον Υπουργό Οικονομικών, θα αξιολογηθεί η ανάγκη για έστω τυπική ετοιμασία και υποβολή προϋπολογισμού, στη γραμμή της σύστασής σας.

3.3. (i) Οι δωρεές στον Φορέα γίνονται μέσω ηλεκτρονικών καναλιών, χωρίς να απαιτείται η φυσική παρουσία «Λειτουργού Είσπραξης Εσόδων». Ο Γενικός Λογιστής, υπό την ιδιότητά του ως Ταμίας του Φορέα, ενεργεί ως Λειτουργός Είσπραξης του Φορέα. Στις 23 Οκτωβρίου 2025, ο Ταμίας του Φορέα, βάσει της Οδηγίας αρ. 34 των Λογιστικών και Δημοσιονομικών Οδηγιών, όρισε λειτουργό του Γενικού Λογιστηρίου ως Λειτουργό Είσπραξης Εσόδων του Φορέα.

(ii) Όπως έχετε έμμεσα επισημάνει, δεν αποδέχονται εισφορές σε μετρητά από δωρητές. Επιταγές γίνονται αποδεχτές σε εξαιρετικές περιπτώσεις (Κύπριοι απόδημοι στις ΗΠΑ), με την έκδοση απόδειξης είσπραξης από το λογιστικό σύστημα FIMAS.

Οι αποδείξεις είσπραξης για τις δωρεές με ηλεκτρονικά κανάλια στο Φορέα μπορούν να έχουν τις πιο κάτω μορφές:

(α) Ευχαριστήριες επιστολές από την Πρόεδρο του Φορέα προς τους δωρητές ή/και

(β) Ηλεκτρονικές αποδείξεις πληρωμών από το πιστωτικό ίδρυμα του δωρητή ή της JCC Smart ή/και

(γ) Αποδείξεις εισπράξεων μέσω του λογιστικού συστήματος FIMAS, για οποιαδήποτε δωρεά, αν και εφόσον ζητηθεί από δωρητή.

Να σημειωθεί ότι όλοι οι πιο πάνω τρόποι είναι αποδεχτοί από το Τμήμα Φορολογίας, ώστε να εμπίπτουν οι δωρεές ως αφαιρέσεις από το φορολογητέο εισόδημα φυσικών/ νομικών προσώπων.

Επιπρόσθετα, αναφέρετε ότι έχει εκδοθεί αριθμημένο βιβλιάριο αποδείξεων πληρωμής επ' ονόματι του Φορέα, το οποίο χρησιμοποιείται στις περιπτώσεις όπου ο δωρητής ζητήσει έντυπη απόδειξη. Στις λοιπές περιπτώσεις, δεν δημιουργείται ανάγκη για έκδοση αποδείξεων από το βιβλιάριο, καθότι οι ηλεκτρονικές αποδείξεις είσπραξης τεκμηριώνουν επαρκώς την είσπραξη των δωρεών.

Λαμβανομένου υπόψη ότι όλες οι εισφορές αντιστοιχούν στις ηλεκτρονικές καταστάσεις που αποστέλλονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (για εμβάσματα) και την JCC Payment Systems Ltd (για πληρωμές μέσω της JCC Smart), ο κίνδυνος από τη μη έκδοση έντυπης απόδειξης θεωρείται αμελητέος, καθώς η ταυτοποίηση και τεκμηρίωση των εισπράξεων πραγματοποιείται πλήρως μέσω των ανωτέρω καταστάσεων.

(iii) Τηρείται η Κατάσταση Εισπράξεων (θα μπορούσε να σας προσκομιστεί, αν το είχατε ζητήσει).

Καταληκτικά, βάσει των σημείων 3.3 (i) και (ii), έχει εκδοθεί βιβλιάριο αποδείξεων και όλες οι εισφορές καταχωρούνται σε ηλεκτρονικό μητρώο. Στο ηλεκτρονικό μητρώο καταχωρούνται:

(α) Ημερομηνία Είσπραξης,

(β) Δωρητής (ονοματεπώνυμο για φυσικά πρόσωπα ή επωνυμία για νομικά πρόσωπα), και

(γ) Ποσό Δωρεάς.

Σημειώνεται ότι το αρχείο τηρείται για σκοπούς διενέργειας εσωτερικών ελέγχων από τον Ταμία του Φορέα, καθώς η τήρησή του δεν προβλέπεται από το ρυθμιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του Φορέα.

Τα υποστηρικτικά έγγραφα κάθε εισφοράς αρχειοθετούνται και ελέγχονται στο πλαίσιο του οικονομικού ελέγχου. Επιπλέον, στο τέλος του κάθε έτους, πραγματοποιείται συμφιλίωση του μητρώου με τις ηλεκτρονικές καταστάσεις που αποστέλλονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (για εμβάσματα), την JCC Payment Systems Ltd (για πληρωμές μέσω της πλατφόρμας JCC Smart) καθώς και με τον λογαριασμό εισφορών του τηρείται στο λογιστικό σύστημα FIMAS. Κατά τη συμφιλίωση, καταχωρείται ο αριθμός εμβάσματος/απόδειξης για κάθε δωρητή.

Ως εκ τούτου, το σημείο 3(iii) δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Σε περίπτωση που απαιτούνταν, θα μπορούσε να σας προσκομιστεί η συμφιλίωση.

3.4 και 3.5 Το αρχείο των δωρητών, αντίγραφο του οποίου έχει διαβιβαστεί στην Ελεγκτική Υπηρεσία στο πλαίσιο του ελέγχου, τηρείται και ενημερώνεται στη βάση των δεδομένων που αντλούνται από τον **τραπεζικό λογαριασμό επ' ονόματι του Ανεξάρτητου Φορέα Κοινωνικής Στήριξης (ο «Φορέας») στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, μέσω του οποίου εισπράττονται όλες οι δωρεές.**

Η ταυτοποίηση των δωρητών είναι επιβεβλημένη, αφού αποστέλλονται ευχαριστήριες επιστολές από την Πρόεδρο του Φορέα, μετά από το τέλος κάθε ακαδημαϊκής χρονιάς. Αυτή επιτυγχάνεται για τα φυσικά πρόσωπα μέσω του **τραπεζικού τους λογαριασμού που διενεργούν την ηλεκτρονική πληρωμή, ενώ για τα νομικά πρόσωπα και μέσω διαδικτύου (π.χ. Μητρώο επιχειρηματικών οντοτήτων του Εφόρου Εταιρειών για κυπριακές εταιρείες).**

Η Επιτροπή Διαχείρισης, πέραν των πιο πάνω διαδικασιών, δεν διενεργεί κάποιους άλλους ελέγχους ως προς τις δωρεές που αποδέχεται, αφού αφενός δεν προνοείται στη νομοθεσία/ κανονισμούς που διέπουν τη λειτουργία του Φορέα και αφετέρου ο Φορέας αποδέχεται δωρεές που πραγματοποιούνται μέσω εμβάσματος ή μέσω της JCC Smart, στον **τραπεζικό λογαριασμό επ' ονόματι του Φορέα στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου**, ενώ οι δωρεές σε μετρητά δεν γίνονται αποδεχτές. Οι διαδικασίες αποδοχής εισπράξεων της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου διέπονται από μηχανισμούς ξεπλύματος βρώμικου χρήματος (AML), οι οποίοι εφαρμόζονται από όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της ΕΕ στη βάση εφαρμογής των σχετικών

οδηγιών. Ως εκ τούτου, η νομιμότητα των εισερχόμενων εμβασμάτων έχει πιστοποιηθεί στο πλαίσιο των πιο πάνω ελέγχων. Τούτου λεχθέντος, δεν τηρούνται από την Επιτροπή Διαχείρισης επιπλέον στοιχεία, πέραν των όσων έχουν ήδη διαβιβαστεί στην Ελεγκτική Υπηρεσία σχετικά με τους δωρητές του Φορέα.

Κατάλογος για δωρεές από συγκεκριμένους συνταξιούχους αξιωματούχους σάς έχει αποσταλεί με το ηλεκτρονικό μήνυμα Λειτουργού του Γενικού Λογιστηρίου, ημερ. 25/6/2025, **το περιεχόμενο του οποίου περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία στοιχεία για τον σκοπό της ταυτοποίησης.**

Όλες οι δωρεές στον Φορέα διενεργούνται μέσω του Ειδικού Λογαριασμού του στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Συνεπώς, δεν διενεργούνται εισπράξεις μέσω του Γενικού Κυβερνητικού Λογαριασμού.

Όπως όλα τα Ειδικά Ταμεία της Κυβέρνησης εξυπηρετούνται με τη χρήση του Γενικού Κυβερνητικού Λογαριασμού και του λογιστικού συστήματος FIMAS, αφού με αυτό τον τρόπο εξυπηρετείται η ανάγκη της διαφάνειας και της λογοδοσίας στις κυβερνητικές συναλλαγές, και δη στην οικονομική στήριξη προς τους φοιτητές. Αυτό ικανοποιείται μέσω μεταβατικών λογαριασμών στο λογιστικό σύστημα FIMAS, όπου μέσω μερίδων δικαιούχων θα μπορούσε να παρασχεθεί πληροφόρηση για το ιστορικό των πληρωμών.

Εξάλλου, δεν έχει εντοπιστεί από την Ελεγκτική Υπηρεσία οποιοδήποτε εύρημα σε σχέση με την πληρότητα και ακρίβεια των συναλλαγών του Φορέα.

Σχετικά με την αναφορά στο σημείο που αφορά τον Πίνακα 3 και τον Πίνακα 4, στην παράγραφο 3.5, επισημαίνεται ότι η σχετική πληροφόρηση έχει ήδη αποσταλεί.

Στον Πίνακα 4 παρατηρείται ότι οι μεταφορές δεν παρουσιάζονται αναλυτικά ανά δωρητή, καθότι, σε προγενέστερα έτη, δεν τηρείτο συγκεντρωτική κατάσταση δωρεών. Ως εκ τούτου, αποστάλθηκε η ηλεκτρονική κατάσταση του τραπεζικού λογαριασμού του Φορέα στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, όπου κατατίθενται όλες οι εισφορές. Επιπρόσθετα, κατόπιν του αιτήματος της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, αποστάλθηκε συμπληρωματική κατάσταση με την ανάλυση των δωρητών ανά έμβασμα, προκειμένου να διενεργήσετε το έλεγχό σας. Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι πλέον τηρείται ηλεκτρονικό μητρώο δωρητών, στο οποίο καταχωρούνται αναλυτικά τα στοιχεία απαραίτητα στοιχεία ταυτοποίησης κάθε δωρητή, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω.

Δεν αναφέρεται ότι τα απαραίτητα στοιχεία που σχετίζονται με τις συγκεκριμένες συναλλαγές αποστάλθηκαν και έτυχαν ελέγχου, γεγονός που αφήνει ορισμένα ερωτηματικά ως προς τις συναλλαγές αυτές.

Συστάσεις Ελεγκτικής Υπηρεσίας:

- (i) Δυσανάλογο διοικητικό κόστος και βάρος τόσο για το Δημόσιο όσο και για τους δωρητές, χωρίς να αποτελεί υποχρέωση για νομική και κανονιστική συμμόρφωση, αλλά ταυτόχρονα χωρίς να εμπερικλείονται κίνδυνοι από την αποδοχή δωρεών, αφού η ταυτοποίηση διενεργείται με εναλλακτικούς τρόπους.

Εντούτοις, θα μπορούσε να αξιολογηθεί το ενδεχόμενο της λήψης αριθμού δελτίου ταυτότητας από δωρητές πέραν του ενός ποσού π.χ. 50 χιλ. ευρώ.

(ii) Δεν θα εξυπηρετούνταν επαρκώς η διαφάνεια και η λογοδοσία, αν υιοθετούνταν.

3.6.1 – 3.6.6 Δίδετε την εντύπωση στον αναγνώστη ότι αυτές οι αναφορές σας έχουν να κάνουν με οτιδήποτε το μεμπτό, όσον αφορά τον Φορέα.

Αναφέρεστε σε αποδοχή δωρεών από την Επιτροπή Διαχείρισης του Φορέα, συνδέοντας το διαχειριστικό όργανο ενός Ειδικού Ταμείου του Δημοσίου με τα διοικητικά όργανα της Κυβέρνησης (Υπουργικό Συμβούλιο), ανεξάρτητων ρυθμιστικών και εποπτικών αρχών (Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, Επιτροπή Ανταγωνισμού) και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς), αλλά και Συντονιστών συμφωνιών παραχώρησης και συμβάσεων.

Ενώ το Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα (ΚΕΠ) έχει τερματιστεί τον Νοέμβριο του 2020, συσχετίζετε τις εισφορές/δωρεές προς τον Φορέα, από πρόσωπα «που συνδέονταν» με αυτό.

Κατά τη άποψή μας, η ανάλυση ανά είδος των επιχειρήσεων που έχουν προβεί σε δωρεές (ναυτιλιακές, χρηματοπιστωτικές κλπ.) -, η αναφορά σε επιχειρήσεις που έχουν συναλλαγές με το Κράτος, ο συσχετισμός της αποδοχής δωρεών από την Επιτροπή Διαχείρισης με τη δικαιοδοσία άλλων διοικητικών οργάνων στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα, αλλά και ιδιαίτερα η αυθαίρετη διασύνδεσή σας με το Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα (ΚΕΠ), δε σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με τον έλεγχο της νομικής συμμόρφωσης, αφού δεν υπάρχει οποιοσδήποτε περιορισμός ή ανάγκη κατηγοριοποίησης των δωρεών ανά είδος επιχείρησης ή άλλως πως, στο ρυθμιστικό πλαίσιο.

Επιπλέον, δεν μπορούμε να αντιληφθούμε τη βάση με την οποία εξετάζεται αν κάποιος από τους δωρητές έχει ανοικτές υποθέσεις με το Κράτος και τη σημασία που αυτό προσδίδει, ως προς την αποδοχή των δωρεών. Το ενδεχόμενο να υπάρχει τέτοια περίπτωση στους 110 και πλέον δωρητές, μεταξύ των οποίων μεγάλοι όμιλοι εταιρειών, είναι λογικό αλλά άνευ ουσίας, κατά την άποψή μας.

Με βάση τα πιο πάνω, ποιο είναι το εύρημα σε αυτή την ενότητα; Με βάση ποια ερώτηση ελέγχου νομικής συμμόρφωσης; Με βάση ποια ελεγκτικά κριτήρια;

3.6.7 (i) Τηρείται αρχείο των δωρητών, το οποίο ενημερώνεται στη βάση των δεδομένων που αντλούνται από τον τραπεζικό λογαριασμό επ' ονόματι του Φορέα στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, μέσω του οποίου εισπράττονται όλες οι δωρεές.

Η ταυτοποίηση είναι επιβεβλημένη, αφού αποστέλλονται ευχαριστήριες επιστολές από την Πρόεδρο του Φορέα, μετά από το τέλος κάθε ακαδημαϊκής χρονιάς. Αυτή επιτυγχάνεται για τα φυσικά πρόσωπα μέσω του τραπεζικού τους λογαριασμού που διενεργούν την ηλεκτρονική πληρωμή, ενώ για τα νομικά πρόσωπα και μέσω διαδικτύου (π.χ. Μητρώο επιχειρηματικών οντοτήτων του Εφόρου Εταιρειών για κυπριακές εταιρείες).

Γίνονται αποδεχτές όλες οι δωρεές, αφού οι διαδικασίες αποδοχής εισπράξεων της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου διέπονται από μηχανισμούς ξεπλύματος βρώμικου χρήματος (AML), στη βάση συνεργασίας με όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στην ΕΕ.

(ii) Οι προϋποθέσεις για μη αποδοχή δωρεών από φορείς που εμπλέκονται σε ξέπλυμα βρώμικου χρήματος εφαρμόζονται για όλες τις δωρεές (βλ. (i) πιο πάνω).

Θα αξιολογηθεί η υιοθέτηση επιπρόσθετων προϋποθέσεων αποδοχής δωρεών, στη βάση των αρχών της σκοπιμότητας και αναλογικότητας.

(iii) Η νομική βάση που γίνεται αναφορά δεν ισχύει στην περίπτωση του Φορέα, αφού δεν εφαρμόζεται ο Δημοσιονομικός Κανονισμός της ΕΕ στην Κυπριακή Δημοκρατία. Αντιθέτως, το Κράτος διέπεται από τον περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμο (Ν.20(Ι)/2014) και τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο (Ν.38(Ι)/2014), ως προς τη διαχείριση δημόσιων πόρων.

Στον τελευταίο, όσον αφορά τις δωρεές, στη βάση του άρθρου 36, «*δωρεές προς τη Δημοκρατία μπορούν να γίνουν αποδεκτές από τον Υπουργό (Οικονομικών) νοουμένου ότι εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον.*»

Ποιο είναι το εύρημα σε αυτή την ενότητα; Με βάση ποια ερώτηση ελέγχου συμμόρφωσης; Με βάση ποια ελεγκτικά κριτήρια;

Ποια είναι η σύστασή σας;

3.7.1 (α) Τόσο ο τρόπος υπολογισμού, όσο και το ύψος της οικονομικής βοήθειας που θα χορηγείται προσδιορίζεται σε Πρακτικά της Επιτροπής Διαχείρισης, τα οποία σάς έχουν όλα προσκομιστεί.

(i) Ανεξάρτητα από τον ρόλο της Ελεγκτικής Υπηρεσίας να ελέγχει την εφαρμογή της πολιτικής και όχι τη θέσπιση πολιτικής, τα κριτήρια που έχουν θεσπιστεί από την Επιτροπή Διαχείρισης για την παροχή οικονομικής στήριξης είναι βασισμένα σε οικονομικούς και κοινωνικούς δείχτες, σε απλοποιημένη μορφή.

Στη βάση του ρυθμιστικού πλαισίου, ο Φορέας θεσπίζει, εφαρμόζει και δημοσιεύει κριτήρια επιλογής ατόμων που δύνανται να λάβουν οικονομική στήριξη, στη βάση των αρχών της αντικειμενικότητας, ισότιμης και δίκαιης μεταχείρισης, και διαφάνειας.

Στην ιστοσελίδα του Φορέα παρουσιάζονται τόσο τα κριτήρια των δικαιούχων που δύνανται να αιτηθούν, όσο και τα οικονομικά κριτήρια που εφαρμόζονται για κάθε κατηγορία ξεχωριστά, στη βάση εισοδημάτων και περιουσιακών στοιχείων. Επιπλέον, έχουν καθοριστεί οι κατηγορίες που εμπίπτουν στα έκτακτα περιστατικά/ συμβάντα και οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητάς τους, όπως τα αποτελέσματά τους να επηρεάζουν σοβαρά/ κρίσιμα/ δραστικά/ ουσιαστικά και άμεσα την κοινωνικοοικονομική κατάσταση της οικογένειας.

Πιο συγκεκριμένα, τα οικονομικά κριτήρια είναι βασισμένα στη δομή της οικογένειας και στον κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού στην Κύπρο, με βάση την ετήσια δημοσίευση της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας.

Λαμβάνοντας υπόψιν τις κοινωνικές συνθήκες των πολυτέκνων και μονογονιών, αλλά και στατιστικά στοιχεία ως προς τους αριθμούς αυτών των οικογενειών στην Κύπρο με εξαρτώμενους φοιτητές, έχουν καθοριστεί ξεχωριστές κατηγορίες με πιο χαλαρά οικονομικά κριτήρια.

Τέλος, έχουν καθοριστεί κατηγορίες δικαιούχων με ιδιαίτερα ευαίσθητα χαρακτηριστικά (π.χ. φοιτητές υπό κηδεμονία από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας), χωρίς περιουσιακά και οικονομικά κριτήρια.

(ii) Η Επιτροπή Διαχείρισης έχει καθορίσει από την ακαδημαϊκή χρονιά 2023/2024 το ύψος που θα παρέχεται στους δικαιούχους βάσει των πιο κάτω κριτηρίων:

(α) Μη λήπτης άλλης φοιτητικής χορηγίας/ υποτροφίας: €2.000

(β) Λήπτης άλλης φοιτητικής χορηγίας/ υποτροφίας: €1.500

(γ) Δικαιούχος βάσει Κατηγορίας Γ': €2.000 (βάσει απόφασης της 1η Συνεδρίας ημερ. 23/01/2025)

(δ) Αυξημένο ποσό: ποσό βάσει κριτηρίων (α) – (γ) + €500 → Σε περιπτώσεις που η κοινωνικοοικονομική κατάσταση των αιτητών είναι τόσο σοβαρή που χρήζει περαιτέρω στήριξης (βάσει απόφασης της 1η Συνεδρίας ημερ. 23/01/2025).

Ως εκ τούτου, το μέγιστο ποσό που δύναται να παραχωρηθεί έχει καθοριστεί στις €2.500. Θα αξιολογηθεί η δημοσιοποίηση αυτού του ποσού.

(β) Αν και η σύστασή σας θα οδηγούσε σε πιο δίκαιη κατανομή της οικονομικής στήριξης, η πολιτική του Φορέα βασίζεται εξίσου στην αντικειμενική και απλή εφαρμογή των κοινωνικοοικονομικών κριτηρίων, ώστε να αποφεύγεται δυσανάλογο διοικητικό κόστος, λαμβάνοντας υπόψιν ότι το προσωπικό τόσο στη βάση της διοίκησης του Φορέα στην Προεδρία, όσο και το προσωπικό που υποστηρίζει τη χρηματοοικονομική διαχείρισή του στο Γενικό Λογιστήριο, έχουν άλλα κύρια καθήκοντα και πολλές φορές προσφέρουν τις υπηρεσίες τους για τον Φορέα με πολλή προθυμία απογεύματα και αργίες.

(γ) Δεν αποκλείονται οι μονογονεϊκές οικογένειες με ένα ή δύο εξαρτώμενα τέκνα, αλλά εμπίπτουν στην κατηγορία Α1.

Όπως έχει αναφερθεί και (α)(i) πιο πάνω, λαμβάνονται υπόψιν στατιστικά στοιχεία ως προς τους αριθμούς αυτών των οικογενειών στην Κύπρο και, δυστυχώς, οι δυνατότητες του Φορέα στο παρόν στάδιο δεν επαρκούν για χαλάρωση των κριτηρίων σε αυτή την κατηγορία οικογενειών.

Εντούτοις, θα αξιολογηθεί η σύστασή σας για την επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά, λαμβάνοντας υπόψιν την τότε οικονομική κατάσταση του Φορέα.

3.7.2 μέχρι 3.7.5 Οι επισημάνσεις σας δεν αφορούν τις ακαδημαϊκές χρονιές της τρέχουσας Επιτροπής Διαχείρισης. Δημιουργεί εσφαλμένες εντυπώσεις στους αναγνώστες, το γεγονός ότι δεν ξεκαθαρίζετε στην έκθεσή σας ότι οι επισημάνσεις αυτές δεν ισχύουν με τη νέα δομή διακυβέρνησης του Φορέα.

Σε κάθε περίπτωση, ο Φορέας παραχωρεί οικονομική βοήθεια σε φοιτητές, στη βάση κοινωνικοοικονομικών κριτηρίων, μέσω της κάλυψης διδάκτρων, εξόδων ενοικίου και, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, της χορήγησης εφάπαξ ποσού. Η οικονομική βοήθεια καταβάλλεται, βάσει τεκμηριωμένων υποστηρικτικών εγγράφων και σχετικών συμφωνιών, απευθείας:

(α) σε ιδρύματα ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης για την κάλυψη διδάκτρων,

(β) σε ιδιοκτήτες ενοικιαζόμενων κατοικιών για την πληρωμή ενοικίων, και

(γ) σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις, στον ίδιο τον φοιτητή ή στην οικογένειά του.

Καταβολή εξόδων ενοικίου:

Για την καταβολή εξόδων ενοικίασης προς τους ιδιοκτήτες ενοικιαζόμενων κατοικιών απαιτείται η υποβολή πιστοποιητικού IBAN, καθώς και αντιγράφου ταυτότητας ή πιστοποιητικού εγγραφής εταιρείας των ιδιοκτητών, προκειμένου να καταχωριστούν ως πιστωτές στο λογιστικό σύστημα FIMAS και να διενεργηθεί η πληρωμή.

Από επικοινωνία με φοιτητές έχει παρατηρηθεί ότι οι ιδιοκτήτες καθυστερούν να διαβιβάσουν τα απαιτούμενα υποστηρικτικά έγγραφα στους αιτητές, γεγονός που προκαλεί καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της πληρωμής από την ημερομηνία έγκρισης.

Στην περίπτωση της αίτησης με αρ. ΦΑ11-2022/23, ο αιτητής εγκρίθηκε για καταβολή εξόδων ενοικίου βάσει του ενοικιαστηρίου συμβολαίου που ίσχυε κατά την ακαδημαϊκή περίοδο 2022/2023. Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, για να διενεργηθεί η πληρωμή προς τον ιδιοκτήτη ενοικιαζόμενης κατοικίας απαιτείται η προσκόμιση των σχετικών στοιχείων του ιδιοκτήτη από τον αιτητή. Με την υποβολή των στοιχείων, το ποσό καταβλήθηκε στον ιδιοκτήτη για εξόφληση των υποχρεώσεων του φοιτητή. Σημειώνεται ότι ο αιτητής βρισκόταν στο δεύτερο έτος σπουδών του. Στις περιπτώσεις όπου τα έξοδα ενοικίου της ακαδημαϊκής περιόδου κατά την οποία υποβλήθηκε η αίτηση έχουν ήδη εξοφληθεί, η πληρωμή καταχωρίζεται έναντι των εξόδων ενοικίου της επόμενης ακαδημαϊκής περιόδου.

Καταβολή διδάκτρων:

Οι πληρωμές διδάκτρων που αφορούν το ίδιο πανεπιστήμιο διεκπεραιώνονται μαζικά. Για τον σκοπό αυτό, πριν από κάθε πληρωμή αποστέλλεται σχετικό αρχείο στο πανεπιστήμιο από τη λειτουργό πληρωμών του ΑΦΚΣ, με ενημέρωση για τις επικείμενες καταβολές. Στη συνέχεια, η λειτουργός του πανεπιστημίου επιβεβαιώνει ότι οι φοιτητές εξακολουθούν να είναι ενεργοί. Στις περιπτώσεις όπου τα διδάκτρα της ακαδημαϊκής περιόδου κατά την οποία υποβλήθηκε η αίτηση έχουν ήδη εξοφληθεί, η πληρωμή καταχωρίζεται έναντι των διδάκτρων της επόμενης ακαδημαϊκής περιόδου. Από την άλλη πλευρά, σε περίπτωση πλήρους εξόφλησης των διδάκτρων και εφόσον ο φοιτητής είναι τελειόφοιτος - και ως εκ τούτου δεν πρόκειται να καταβάλει επιπρόσθετα διδάκτρα ώστε το επίδομα να καταβληθεί στο πανεπιστήμιο για τα διδάκτρα του επόμενου ακαδημαϊκού χρόνου - ο φοιτητής υποβάλλει όλες τις σχετικές αποδείξεις πληρωμής, ώστε το επίδομα να καταβληθεί είτε στον τραπεζικό λογαριασμό του ιδίου είτε σε λογαριασμό του γονέα.

Σε κάθε περίπτωση θα αξιολογηθεί η σύστασή σας για θέσπιση προθεσμίας ολοκλήρωσης της διαδικασίας εξέτασης, έτσι ώστε να απορρίπτονται οι αιτητές που θα έχουν εκκρεμότητες για προσκόμιση στοιχείων, μετά την καθορισμένη προθεσμία. Παράλληλα, θα ληφθούν σοβαρά υπόψη οι παράγοντες καθυστέρησης που δεν τελούν υπό τον έλεγχο των φοιτητών, ώστε να διασφαλιστεί η δίκαιη αντιμετώπισή τους.

3.7.6 Η κατάσταση με τα υπόλοιπα οφειλών σε διδάκτρα ή/ και ενοίκια των αιτητών είναι δυναμική.

Δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί ως αξιόπιστη και αντιπροσωπευτική η οφειλή των φοιτητών ως προς τα υπόλοιπά τους, κατά την υποβολή της αίτησής τους, αφού η εξέταση των αιτήσεων διαρκεί για μήνες. Επιπρόσθετα, δεν κρίνεται απαραίτητη η επιβεβαίωση της ορθότητας του συνολικού ποσού των διδάκτρων, δεδομένου ότι το ύψος του επιδόματος καθορίζεται από άλλα κριτήρια και δεν επηρεάζεται από το συνολικό ποσό των διδάκτρων.

Συνεπώς, οι εναλλακτικοί τρόποι πιστοποίησης των υπολοίπων από το προσωπικό της Διοίκησης Προεδρίας είναι αναγκαίοι, καθώς μέσω της επικοινωνίας με τα πανεπιστήμια επιβεβαιώνεται ότι οι φοιτητές είναι ενεργοί κατά τη διαδικασία διενέργειας της πληρωμής.

3.7.7 Καμία από τις αιτήσεις δεν είχε υποβληθεί εκπρόθεσμα. Κατά την υποβολή της αίτησης, η υποβληθείσα αίτηση μαζί με τα υποστηρικτικά έγγραφα αποστέλλονταν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε ηλεκτρονική διεύθυνση που είχε καθοριστεί από τον Φορέα.

Τα ηλεκτρονικά μηνύματα τίθονταν αυτόματα σε κατάσταση αναμονής (quarantine) για λόγους ασφάλειας και απαιτούσαν χειροκίνητη αποδέσμευση (release) προκειμένου να καταστούν προσβάσιμα από τους παραλήπτες. Σε περίπτωση που η αποδέσμευση δεν πραγματοποιούνταν εντός 15 ημερών, δεν ήταν δυνατή η επεξεργασία ή η ανάκτησή τους από τους λειτουργούς, γεγονός που δεν ήταν εις γνώση τους.

Ως αποτέλεσμα, μόλις οι λειτουργοί αντιλήφθηκαν το γεγονός αυτό, ζήτησαν από τον διαχειριστή του συστήματος να τους αποστείλει εκ νέου τα ηλεκτρονικά μηνύματα που περιείχαν αιτήσεις οι οποίες δεν είχαν τύχει αποδέσμευσης. Η ημερομηνία 11 Δεκεμβρίου αποτελεί την ημερομηνία αποστολής του ηλεκτρονικού μηνύματος και όχι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, γεγονός που δικαιολογείται και από τον αριθμό της αίτησης.

Το ζήτημα έχει πλέον επιλυθεί, καθώς οι αιτήσεις και τα υποστηρικτικά έγγραφα φυλάσσονται απευθείας στην πλατφόρμα υποβολής, σε τελική μορφή εφόσον υποβληθούν, στην οποία έχει διασφαλιστεί πρόσβαση και δυνατότητα παρακολούθησης από τους αρμόδιους λειτουργούς.

3.8 Σε συμφωνία.

3.9 Σε συμφωνία.

Επιτροπή Διαχείρισης Ανεξάρτητου Φορέα Κοινωνικής Στήριξης

Λευκωσία, Οκτώβριος 2025